Ն՝ 642 — 1879 ՕԳՈՍՏՈՍ 23 ԲԷՇՏԱՇԷՆԹԻՀ — ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ՕԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Մէջիտիյէ 20 դրուշտան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՀԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՀԻՒՆ

Բոսթա իւէ իրսալ օլունճագ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 230 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . . 60 »

Մէջիտիյէ 1 դրուշ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻ

ՄԷՎԼԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՒ ՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 իւնճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ. 2 յէ 3 կ ՏՏ՝ւ ադ Շիրքէրէ 6 ղ. 4 ունճիւ ադահիֆէյէ . . 4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:

Մէվատտը նաֆիսյա տայիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օ-լունանագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայանագ:

Մէջիտիյէ 1 դրուշ

Իտարէխանէսի վէ մանթալասը, Սթամպօլոտա Պապը Ալի ճատատէսինատ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինատ նումէրօ 8 տէ տիր: — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆիֆէյի մէվատտ հագգընատ, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունանագը կիպի, քեաֆիֆէյի մէքթաթիպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 23 ՕԳՈՍՏՈՍ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Եունան հուտուտանու թէսվիյէ իթմէք իւզրէ, էհէրիմիզէ թէշէքքիւլ իտէն Օսմանլը վէ Եունան գօմիսիօնուն պու մէսէլէնին հալլինէ մուվաֆֆագ օլմադըգը, տաղրլաճաղը իհթիմալի կիթիրէ-ճէ քէսպի գուվվէթ իթմէքտէ տիր:

Իքինճի իճթիմատա Օսմանլը գօմիսէրլերի, 13 իւնճի բրօթօ-գոլտա պէյան օլունան հուտու-տու էսաս թութաճաղլարընը գա-պուլ իթմիյէր իսէ տէ, պունա պիր գարարը գաթի նազարը իլէ պագմայըպ, էյրօբա տէվլէթլերի թարաֆընտան պէյան օլունմուշ պիր արզու նազարը իլէ պագա-ճաղլարընը պէյան իթմիշլէր իսէ:

Եունան գօմիսէրլերի պունու գապուլ իթմէյիպ, մէզքիւր բը-րօթօգոլա դարարը գաթի նազա-րը իլէ պագմագտան վազ կէչմէ-յէճէքլերինի պէյան իթմիքտէն սոնրա, Օսմանլը գօմիսէրլերինին իֆատէսինի Աթինա գապինէթօ-սունա թէպլիղ իտէրէք, ալաճագ-լարը թալիմաթա կէօրէ հարէ-քէթ իտէճէքլերինի տախի իլավէ իթմիշլէր իսէ:

Պունուն իւզէրինէ Եունան գօ-միսէրլերի Աթինայա եալըզ թա-լիմաթ ալմըշլար իսէ տէ, պու թալիմաթըն նէ՝ եօլտա օլտուղու անլաշըլմամըշ տըր: Անճագ իհ-թիմալ վէ բիվայէթէ կէօրէ, Ա-թինա գապինէթօսու՝ 13 իւնճի բրօթօգոլ պիր գարարը գաթի սուրէթի իլէ էսաս գապուլ օլըն-մատըգ ճա, միւզաքէրաթա տէվամ իթմէմէլէրինի գօմիսէրլերինէ էմր իթմիշ տիր:

Պու կիւն գօմիսիօն իւչիւնճի տէֆա օլարագ իճթիմա իտէճէք տիր: Էկէր Աթինատան վէրիլէն թալիմաթ հագիգաթէն պու եօլ-տա իսէ, պու իճթիմաըն սոն իճ-թիմա օլմասը իլէ, պու գօմիսի-նուն տախի Բրէվէզա գօմիսիօնու կիպի պիր իշ կէօրմէքքիզին տա-ղրլաճաղընա չիւպհէ եօգ տուր:

Զիւնքի 13 իւնճի բրօթօգոլտա պէյան օլունան մատատէնին պիր գարարը գաթի օլմայուպ, պիր արզու օլտուղու բրօթօգոլլարըն իչինտէ բրէնս Պիշմարգէն սէօղիւ իլէ միւսատատագ օլտուղու, վէ Պապը Ալինին մէզքիւր բրօթօգոլ-տա պէյան օլունան հուտուտու-այնը իլէ գապուլ իթմէքտէ բէք չօղ մահզուրաթը պուլունտուղու հալտէ, Օսմանլը գօմիսէրլերինին պու բրօթօգոլու գարարը գաթի սրֆաթը իլէ էսաս իթթիհամ իթ-մէլէրի միւմքին օլմադը:

Պու գօմիսիօն պիր չէյէ մու-վաֆագ օլմայուպ, տաղրլարդ-տան սոնրա, մէսէլէնին թէսվիյէ-սի էյրօբայա այիտ օլաճաղը ան-լաշըլըյօր իսէ տէ, էյրօբա տէվ-լէթլերի տախի պու մէսէլէնին հալլինի իշ էտինէճէքլէր՝ մի տիր, եօգսա մուահէտէնին 24 իւնճի պէնտինէ թաթիպիգէն՝ եալընըզ պիր թէվասսութ իթմէք իլէ՝ գա-նաթի մը իտէճէքլէր տիր:

Լաքին էյրօբա տէվլէթլերինին պու իշէ էհէմմիյէթ վերմէմէլէ-րինտէ տէ միւշքիլաթ վար տըր:

Էհէմմիյէթ վերմէտիքլերի հալտէ, մէսէլէ հալլ օլունամայըպ, պէյքի տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ Եունան արասընտա պիր մուհարէպէյի ինթաճ իտէրէք տիր, հալ պու-քի էհէմմիյէթ վերտիքլերի հալ-տէ տախի, պէյնէրինտէ իթթի-ֆագ օլմատըղընտան, գարար վերմէլերի բէք միւշքիլ տիր, ե-կէր հէր պիրի Պապը Ալիյէ այ-րըճա իխթարաթտա պուլունուր իսէ, Պապը Ալի քիմի տէյնէյիպ քիմի տէյնէմէէճէյինի շաշըրա-ճագ տըր. պունուն իչիւն, իպ-թիտա պէյնէրինտէ իթթիֆագ իթմէյէրի իգթիզա իտէր, հալ-պու քի պէյլէ պիր իթթիֆագըն հուսուլի տէ բէք մէմուլ տէյիլ տիր:

Խուսուսի իլէ քի, տէվլէթլեր պէյնէրինտէ իթթիֆագ իտուպ տէ, վերէճէքլերի գարարը Պապը Ալիյէ վէ Աթինա գապինէթօսու-նա թէպլիղ իթմէյէր պիլէ, պունլարըն օ գարարը գապուլ իտուպ իթմէճէճքլերի մալիում օլմատըղը կիպի, գապուլ իթթիքլերի հալտէ, տախի, օ գարարըն իճրասընճա, մահալինտէ վէ խուսուսիլէ Արնա-վուտլար թարաֆընտան պիր կիւ-բիւլթիւ չըգարբըմահաճաղընտան քիմէ էմին օլապիլիր. պէյլէ պիր կիւբիւլթիւ իսէ, Բումէլի գըթա-ռընը եէնիտէն պիր հարպ ու իխ-թիլալ մէյտանընա չէվիրէպիլիր, վէ ագտ օլունմագտա օլան իթ-թիֆագլարըն մագսատարընը իճ-րա իթմէյէրինէ սէպէպիյէթ վէ-րէպիլիր:

Պունուն իչիւն պու մէսէլէնին էհէմմիյէթի բէք պէօյիւք օլուպ, իքի տէվլէթ արասընտա հալ օ-լունմասը, վէ պու իքի տէվլէթ պէյնինտէ պիր իթթիֆագ նէթի-ճէսինի վերուպ, էյրօբանըն գա-ըրշմասընա սէպէպիյէթ վերիլմէ-մէսի արզու օլունուր իսի քի, պու տա թարաֆէյինին տէ պիր ազ ֆէտաքէարլըգ վէ իթթիալ կէօս-թէրմէյէրի իլէ հասըլ օլապիլիր իսի, նէ ֆայտէ քի գօմիսիօնուն միւզաքէրաթը ըվվէլինտէն պէօյ-լէ պիր չէյ մէմուլ օլունմայըպ, պունուն ագսինի անլաշըլըյօր:

Խուսուսու իլէ քի պու մէսէ-լէնին սէրէնճէմէտէ գալմասը, իքի թարաֆը տախի քիւլլի մէ-սարիֆէ տիւյար իտէրէք, խա-բապկյէթի մուճիպ օ մագտա տըր. պունտան մատատա Պապը Ալիյի ըպլահաթ իճրասընտան կէրի պը-ըագըյօր, վէ զաթէն բէք սէք-թէտար օլան ահվալը մալիյէսինի պիր գաթ տահա միւշքիլաթա տիւյար իտիյօր:

ԱՍԻԱ-ՐՈՒՍԻԱ

Թէհրան 1 սեպտեմբեր

Հուտուտ պօյունտա վագը Կէր-մանչահտա վէպա իլէթինին պու-հուր իթթիյինէ տայիր, ատվէթը Ա-լիյէ սրհիյէ մէմուրլարը Թարաֆը-տան Տէրսաատէթէ եալընան բարօր-թ օլարընն ասլ ու էսասը օրմատըը Իրան հիւքիւմէթի թարաֆընտան տէվէթը Ալիյէնին Թէհրան սէֆիրի-նէ պէտան օլունմուշ տուր:

Կերէք հուտուտ պօյունտա վէ կերէք մէմալիքի Իրանիյէտէ վէպա-նընն էսէրի պիլէ եօգ տուր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի կիւն տախի Պաշ վէ-քիլ բաշա հազրէթլերինին թահ-թը ըիյասէթլերինտէ օլարագ մա-լիյէ նազարը հազրէթլերիլէ պա-ղը միլէթէպերանը սարրաֆան ի-ճթիմա իտուպ, իսթիդրագը ճէ-տիտ հագգընատ միւզաքէրաթ-տա պուլունմուշլար տըր:

—Աբրահամ բաշա հազրէթլերի տիւնքի կիւն Մըսըրտան Տէրսաա-տէթէ ավտէթ վէ մուվասէլէթ պույուրմուշ տուր:

— Ինկիլթերրա Տէրսաատէթի սէֆարէթի սըր քեաֆիպի օլուպ, պիր միւտտէթտէն պէրու մէէ-զունէն Լօնտրատտա պուլունան Մ. Մալէթ, Մ. Վիվիանընն եէրինէ Մըսըր գօնսօլօսու թային օլուն-տուղունտան, մահալը մէմուրի-եէթինէ կիթմէք իւզրէ Լօնտրա-տան հարէքէթ իյէմիշ տիր:

Մումիրէյհին եէրինէ Ինկի-թերրա Տէրսաատէթի սէֆարէթի սըր քիթապէթինէ, սապէդա Մաարիտ վէ Էլէեվմ Պէրլին Ինկիլթերրա սէֆարէթի պաշ քա-թիպի սըր ձոն Վալսամնամզաթ թային օլունմուշ տուր:

—Լիսբոստա մէնֆի պուլունան Բիզա պէյ ֆափը Շահանէեէ նա-յիլ օլմուշ տուր:

— Ամիրալ Հօրնպի Ինկիլթերրա սոնանմասը զապթանընտան պիր դաշ զաթ իլէ պէրապէր, եվվէլ-քի ադշամ Տէրսաատէթէ կէէ-րէք, տօղրու Թարապեատա Ինկիլիզ սէֆարէթխանէսինէ ինմիշ տիր:

—Տիւնքի նիւսխէմիզատ Լօնտրա-բատան մէվտուտ պիր թէլէկրաֆ տէրճ օլունուպ, պունտան Ինկի-թերրա սէֆիրի Սըր Լէյըրտը ի-քի իւչ հափթա գատար Անատո-լու սեվահիլի իլէ Ատալար տէնի-զինի վէ Ինկիլիզ տօնանմասընը զիյարէթի իտէճէկի եաղըմըշ իտի: Մարէրեբ ու Գօմէր կաղէթասընը-ըն իւչ եօրօք սէֆիրի մու-շարէլէյհ մատատասընյա պէրա-պէր Արէրեբ նամ վաքօրա բաքի-պէն Պէյրութա կիտէճէք վէ պիր գաչ հափթա Սուրիատա գալա-ճագ մը:

—Շարգի Ռումէլիտէ Մէէ-աքէրի զապթանընտան 16 զապթի պիր զիյաֆէթատ հիւքիւմէթը Օս-մանիյէ ալէյհինտէ պաղը թէ-ֆէվվիւհաթտա պուլունուգլա-ընտան, Պապը Ալի պունլարընն թարտա վէ իխրաճ օլունմալարընը Ալէգօ բաշայա իշար իթմիշ իսէ տէ, ալընան ճէվապտա սէմիր վէ թախֆիֆի եօլունտա լիման գուլ-լանընըաբզընտան, քէյֆիյէթ ֆի-լիպէտէ պուլունան Էյրօբա գօ-միսիօնունա հէվալէ գէլընմըշտը:

—Տիւն սաադահ Ֆրէնճ նամ ֆը-ըանսըզ գումանեասը վաքօրու իլէ Ալեքսիրա Լէյտ գումանեասը վաքօրընտան Աբուլ Նամընտաքի վաքօր մէյանէսինտէ պիր միւսա-տէմէ վուգուա կէլէրէք, Ալեքսի-րիա վաքօրու ֆէնա հալտէ զէ-տէլէնմիշ տիր:

—Իրմիր վիլայէթինին զապթ-ասը իչիւն սէնէվի իւչ եիւզ պէն զրշ զամմ բէսամէն թասատիգ օլունմուշ օլմաղա, վալիի վիլա-յէթ իւչ եիւզ գապմիյէնին թահ-ըիրինի էմր իթմիշ տիր: Նէֆէ-ըաթը մէրգումէնին եէթմիշ պէ-չի իրմիր չէհրի իչիւն վէ պագդ-յէսի ատ վիլայէթի իչիւն օլաճագ տըր:

—Տիւնքի Մ՝ոֆ՝ Մաճառը մի-ըալայ իսքէնտէր պէյին պու հափթա էրզրումա ազիմէթ իթ-միշ օլատուղունու նազըյօր իսէ պէ՝ մէվսուգէն մալումիմիզ օ-տուղու վէճէվէ, մումանէյհ մի-ըալայ հէնուզ պուրատա օլուպ, եարընն եախսա ճումատա էրթէսի կիւնիւ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէճէք տիր:

—Իւչ հափթա էվվէլ թահթը միւզաքէրէտէ պուլունան 240 պին լիրա իսթիգրազին պաղը միւշ-քիւլաթը պէր թարաֆ օլուպ, մուգրիպլէր թարաֆընտան իս-թիգրազին գըսմը նագտիսի օրան 500 պին լիրա իսպինէի ճէլիլէյէ իթա օլունմուշ տուր: Իշպու իս-թիդրազա Մըսրը իտարէսինատ պուլունան Զիլա լիմանը վարի-տաթը գարշըլըգ կէօսթէրիլմիշ տիր:

—Պուլկարիսթան ահվալինէ տա-յիր մալիումաթը մէվսուգէ վիր-մէք իւզրէ Սըր Լայարտ թարա-ֆընտան Տէրսաատէթէ տավէթ օլունմուշ օրան Ռուսճուգ գօնսօ-լօսու պիր գաչ կիւնտէն մահալը մէմուրիյէթինէ ավտէթ իտէճէք-միշ:

— Թէրսանէտէ միսթախտէմ պուլունան Ինկիլիզ վէ սայիր էճ-նէպի մաքինիսթլէրտէն 300 տէն միւթեճավուզունա թէտախիւտ պուլունան մատաշլարը պիթթէճավիյէ եօլ վէրիլէրէք, եէրլէրինէ քէս-պը մէհարէթ իթմիշ թէրսանէ զապթանը թաեին օլունմուշ, վէ շիմտիլիք եէճնէպի օլարագ թէր-սանէտէ ալթը եէտի նէֆէր գալ-միշ օլատուղու իշիտիրմիշ տիր:

—Տէրսաատէթ պանքէրլերինին միւթեպէրլերինտէն Մ. Ժան Ալ-եօն 80 եաշընտա օլատուղու հալ-տէ էվվէլքի կիւն վէֆաթ իյէմիշ տիր:

— Գ՝ոբէ ֆ՝Տրէնէն միւտիրի Մ. Ճիամբէթթի, Պուլկար վէ Ֆրանսըզ լիսանլարը յա Սօֆիատա ըլսմի պիր կաղէթա նէշր իթմէք իւզրէ քէնտիսինէ վուգու պուլան թէքլիֆաթը թասսիգ իթմիրմէք իւզրէ, էվվէլքի կիւն Տէրսաա-տէթտէն Սօֆիյա ազիմէթ իթ-միշ տիր:

— Թահար Բազարճըգ Պուլ-կարլարը իշպու բամազանատա միւս-լիմանլարա, մինարէլերտէ գան-տիր եագմայա պըրագմատըգտան մատատա սարլան գանտիլլերի տա-խի թաշ իլէ գրրմըշլար իտիր:

Քէշալիք չէհրը մէզքիւր Պուլ-կարլարը օրատա պուլունան Բիրի պէյ նամ ճամիյի բամազանը ի-քինճի կիւնիւ աթէշէ վերմիշլեր վէ իսրասլ իթմիշլեր տիր: Մէզ-քիւր ճամի էլլի պին զրուշլա մէյ-տանա կէլմիշ իտիր:

—Տիւնքի նիւսխէֆզատ եաղըզ-ղըմըզ Արնավուտ քէօյ մատատէր, մուախարէն ալընան մալիումաթ կէօրէ, պէօյիւք պիր չէյ օլմա-ըզ, իքի ասքէր նէֆէրի քեա-միլ բաշանը պաղը թարաֆընա տօղրու կիթմիշ օլտուղլարընտան, պաղճըլար մէրգումանը իսրըսզ-զանն իտուպ գօվալամըշ, վէ թուսթուպ գարաղօլա թէպլիմ իթմիշ, վէ պու սըրատտա գա-լապալարգ եըզըմըշ իսէ տէ, մէր-գում նէֆէրլէր թէպլիմ օլուն-տուգտան սօնրա տաղրարըմըշ տըր:

—Պու կիւնքի Ձեբէտէ Հ՝ալ՝ոբ՝ի մէսմուսի իւզէրինէ եաղըզըզ կէօրէ, Պայրամտան սօնպրա պիկ-ճիւմէ տէվարի ըէսմիյէտէ իս-լահաթ վէ թէնզիմաթ վէ թէշքիլաթը ճէտիտէ իճրասըյ-լա, մաաշլարընն տախի հէր այ կիւնիւ կիւնիւնէ վերիլմէսինին չարէսինէ պաղրմասը իշիւն ի-բրատէի Շահանէ սուտուր իթմիշ տիր:

—Կէչէն կէճէ Պալաթատաբի Ալիսօս Սթրաթիսօ նամ Ռում քի-լիսէսինէ խըրսըզլար կիրէրէք, ալթմըշ գատար օսմանլը լիրա-սընտան պաղրա պիր մըգդար տա քիրիսէճէ թէզեինաթ էյեասը սիրգաթ իթմիշ օլտուգլարընտան, զապրթա պիր խայլի էշլասա ախդ ու կիրիֆթ իթմիշ տիր:

—Պարոն Հիրշ Թարաֆընտան մա-լիյէյէ պիր միլեօն լիրի եիւզ պին լիրալըգ պիր իսթիդրազ թէքլիֆի վուգու պուլատուղու էվվէլճէ եա-ղըմըշ իտի:

Պու կիւնքի Վ՝ոէրն պէյանընա կէօրէ, թէքլիֆի մէզքիւր տաթի-տքի աղըը շերաիթէ մուպթէնի իմիշ. շէյլէ քի, միւշարիէյհ Պարոն Հիրշ, խաղինէի ճէլիլէէ մըզ տարը մէզքիւր լիրալըգ պիր ավանս վէրմէյի թաահհիտ ի-տիւպ, օն պէշ այ զարֆընտա մէպղաղը մէզպուրը եիւզտէ սէքիզ ֆայիզլէ էյֆա վէ թէէտիյէ իտի-լէճէկինէ տայիր պիր սէնէտ ալ-մագ, վէ տէվլէթին նէ գատար սաղլամ վարիտաթը վար իսէ, քեաֆֆէսի գարշըլըգ կէօսթէրի-երէք, պէր վէճճի բէշին հէվա-լէթէն եէտինէ թէսլիմ իտիրմէք սուբէթինտէ պիր մուգավէլէնա-մէ թէքլիֆ էյլէմիշ տիր:

Պունատն մատատա, պու պիր միլեօն իքի եիւզ պին լիրատան քէնտիսինէ խազինէյին կէօյա պօրճու օլան եէտի եիւզ պին լի-րա մահսուպ իտիրմէք իսթէնի-լիպ, պագի գալան պէշ եիւզ պին լիրա տախի, օն պէշ այլըգ ֆայդի եիւզտէ սէքիզերտէն ա-լըգ օնբէշլըգտան պաշգա, նագ-տէն վերիլմէյիպ վատէլի գամ-պիյալարընա ճէսթէ ճէսթէ վերի-լէճէքմիշ:

Թէէմինաթ վէ գարշըլըգ օրմագ իւզրէ, տէվլէթտէն իսթէնիլէն վարիտաթ էվվէլա կէօմրիւքլերի, սանիյէն Սէլանիք վիլայէթի թիւ-թիւն աշարը, սալիսէն Պապը սէ-բասքէրինին պէտէլաթը ասքէրի-յէ վարիտաթը օլուպ, թէէմինա-թը միւնզամմէ օրմագ իւզրէ տէ խիւտավէնտիկեաբ վէ Անգարա վէ Էսքիրնէ վիլայէթլերի աղնամ բուսումու, վէ Էրկէնի պագըր մա-տէնի վէ օրատա մէվճուտ պու-լունան պագըր թալէպ օլունու-յօր իսի:

Իշթէ պարոն Հիրշին իսթէտիկի վարիտաթ պունլար օլուպ, ըէհին իչիւն տախի բիյացա ֆիյաթըյա իւչ միլեօն ֆրանգըզ գօնսօլիտէ վէ 40 միլեօնըզգ տա 73 սէնէսի իսթիդրազ թահվիլաթը խսթէմիշ տիր:

— Թահար Բազարճըգ Պուլ-կարլարը իշպու բամազանատա միւս-լիմանլարա, մինարէլերտէ գան-տիր եագմայա պըրագմատըգտան մատատա սարլան գանտիլլերի տա-խի թաշ իլէ գրրմըշլար իտիր:

Քէշալիք չէհրը մէզքիւր Պուլ-կարլարը օրատա պուլունան Բիրի պէյ նամ ճամիյի բամազանը ի-քինճի կիւնիւ աթէշէ վերմիշլեր վէ իսրասլ իթմիշլեր տիր: Մէզ-քիւր ճամի էլլի պին զրուշլա մէյ-տանա կէլմիշ իտիր:

—Տիւնքի նիւսխէֆզատ եաղըզ-ղըմըզ Արնավուտ քէօյ մատատէր, մուախարէն ալընան մալիումաթ կէօրէ, պէօյիւք պիր չէյ օլմա-ըզ, իքի ասքէր նէֆէրի քեա-միլ բաշանը պաղը թարաֆընա տօղրու կիթմիշ օլտուգլարընտան, պաղճըլար մէրգումանը իսրըսզ-զանն իտուպ գօվալամըշ, վէ թուսթուպ գարաղօլա թէպլիմ իթմիշ, վէ պու սըրատտա գա-լապալարգ եըզըմըշ իսէ տէ, մէր-գում նէֆէրլէր թէպլիմ օլուն-տուգտան սօնրա տաղրարըմըշ տըր:

—Պու կիւնքի Ձեբէտէ Հ՝ալ՝ոբ՝ի մէսմուսի իւզէրինէ եաղըզըզ կէօրէ, Պայրամտան սօնպրա պիկ-ճիւմէ տէվարի ըէսմիյէտէ իս-լահաթ վէ թէնզիմաթ վէ թէշքիլաթը ճէտիտէ իճրասըյ-լա, մաաշլարընն տախի հէր այ կիւնիւ կիւնիւնէ վերիլմէսինին չարէսինէ պաղրմասը իշիւն ի-բրատէի Շահանէ սուտուր իթմիշ տիր:

—Կէչէն կէճէ Պալաթատաբի Ալիսօս Սթրաթիսօ նամ Ռում քի-լիսէսինէ խըրսըզլար կիրէրէք, ալթմըշ գատար օսմանլը լիրա-սընտան պաղրա պիր մըգդար տա քիրիսէճէ թէզեինաթ էյեասը սիրգաթ իթմիշ օլտուգլարընտան, զապրթա պիր խայլի էշլասա ախդ ու կիրիֆթ իթմիշ տիր:

—Պարոն Հիրշ Թարաֆընտան մա-լիյէյէ պիր միլեօն իքի եիւզ պին լիրալըգ պիր իսթիդրազ թէքլիֆի վուգու պուլատուղու էվվէլճէ եա-ղըմըշ իտի:

Պու կիւնքի Վ՝ոէրն պէյանընա կէօրէ, թէքլիֆի մէզքիւր տաթի-տքի աղըը շերաիթէ մուպթէնի իմիշ. շէյլէ քի, միւշարիէյհ Պարոն Հիրշ, խաղինէի ճէլիլէէ մըզ տարը մէզքիւր լիրալըգ պիր ավանս վէրմէյի թաահհիտ ի-տիւպ, օն պէշ այ զարֆընտա մէպղաղը մէզպուրը եիւզտէ սէքիզ ֆայիզլէ էյֆա վէ թէէտիյէ իտի-լէճէկինէ տայիր պիր սէնէտ ալ-մագ, վէ տէվլէթին նէ գատար սաղլամ վարիտաթը վար իսէ, քեաֆֆէսի գարշըլըգ կէօսթէրի-երէք, պէր վէճճի բէշին հէվա-լէթէն եէտինէ թէսլիմ իտիրմէք սուբէթինտէ պիր մուգավէլէնա-մէ թէքլիֆ էյլէմիշ տիր:

Պունատն մատատա, պու պիր միլեօն իքի եիւզ պին լիրատան քէնտիսինէ խազինէյին կէօյա պօրճու օլան եէտի եիւզ պին լի-րա մահսուպ իտիրմէք իսթէնի-լիպ, պագի գալան պէշ եիւզ պին լիրա տախի, օն պէշ այլըգ ֆայդի եիւզտէ սէքիզերտէն ա-լըգ օնբէշլըգտան պաշգա, նագ-տէն վերիլմէյիպ վատէլի գամ-պիյալարընա ճէսթէ ճէսթէ վերի-լէճէքմիշ:

Թէէմինաթ վէ գարշըլըգ օրմագ իւզրէ, տէվլէթտէն իսթէնիլէն վարիտաթ էվվէլա կէօմրիւքլերի, սանիյէն Սէլանիք վիլայէթի թիւ-թիւն աշարը, սալիսէն Պապը սէ-բասքէրինին պէտէլաթը ասքէրի-յէ վարիտաթը օլուպ, թէէմինա-թը միւնզամմէ օրմագ իւզրէ տէ խիւտավէնտիկեաբ վէ Անգարա վէ Էսքիրնէ վիլայէթլերի աղնամ բուսումու, վէ Էրկէնի պագըր մա-տէնի վէ օրատա մէվճուտ պու-լունան պագըր թալէպ օլունու-յօր իսի:

Իշթէ պարոն Հիրշին իսթէտիկի վարիտաթ պունլար օլուպ, ըէհին իչիւն տախի բիյացա ֆիյաթըյա իւչ միլեօն ֆրանգըզ գօնսօլիտէ վէ 40 միլեօնըզգ տա 73 սէնէսի իսթիդրազ թահվիլաթը խսթէմիշ տիր:

Զիւքը օլունան վարիտաթրն հիչ պիրինէ հիւքիւմէթը սենիյէ միւ-սաֆէլէ իթմէյիպ, հէբսի պարոն Թէշլիմ, վէ հափթա քէնտի-սի նագտ մագամընտա վերէճէյի գամպիալարը վերմէզտէն եվվէլ թահսիլաթէ միւպաշէրէթ իթմէ-սի իչիւն սէնէտաթը լազրմէ թան-զիմ, վէ մէմուրինին հիւքիւմէթէ գաթի էմրլեր իթթա օլունմագ թէքլիֆաթը մէպհուսսէ սըրասընտա պուլունույօր իսի:

Պիր տէ խսգինէ պու օն պէշ այ զարֆընտա պիր պէօյիւք խսթիգ-ըազ խաէճէք օլուր իսէ, եվվէլ պէ եվվէլ Պարոն Հիրշին մէզքիւր պիր միլեօն իքի եիւզ պին լիրասը վերիլմէք լազրմ կէլէճէք վէ մու-գավէլէնին հիւքիւմ օ վագթի խի-թամ պուլաճագմըշ:

Պու մուգավէլէնէ միւքեաֆաթ օլմագ իւզրէ, եվվէլճէ կաղէթա-մըզդաա եաղըլարը վէճճի, Ռու-մէլի տէմիր եօլլարը իչիւն տախի այը պիր մուգավէլէ. եաբըլըպ մէզ-քիւր տէմիր եօլլար շէրայիթինճէ թատիրլաթ իճրասը թալէպ իտիլ-միշ վէ պու պապտէ թանզիմ օ-լունաճագ մուգավէլէնամէնին միւսէտտէսի իսթիգրազը մէզ-քիւր թէքլիֆնամէսինէ բարալթ օ-լունարագ Պապը Ալիյէ արզ օլուն-մուշ վէ միւսվէտտէնին տէ սու-բէթի պու կիւնքի վ՝ոէրնա կէօ-րիւմիւշ իսէ տէ, կաղէթամըզդա նագլ ու տերճինտէն սարֆը նա-զար իտիրմիշ տիր:

Նասըլ քի պիր իքի նիւսխէլէ-րիմիզտէ եաղըմըշ տըր. Պարոն Հիրշին պու իսթիդրազ թէքլի-ֆաթը Պապը Ալիյէ գամբսիօնը մանսուսը թարաֆընտան պիր գաչ կիւնտէն պէրու թէտագիգ վէ միւզաքէրէ օլունմագտա տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւնքի կիւն Բաթրիգխանէտէ եկեղեցական Համագումար ժո-ղով (ըուհանի մէճլիսի ումումի) իճթիմա իտէրէք, Կրօնական ժո-ղովատա նօգսան պուլունան իւչ ա-զայը ինթիխապ իթմէք իչիւն իւչ միսլի պիր ինթիխապ բուսուլաաը թէրթիպ իթմիշ տիր:

—

Տիւն ադշամ իւսթիւ Գուտսու-չերիգ Ռում բաթրիյի էֆէնտի հազրէթլերի, Գում գաբուտա քեայնի Երուսաղէմատունա պիլ ազիմէ, Ս. Երուսաղէմ բաթրիյի վէքիլի Սիմօն Սրբազան հազ-ըէթլերինէ իատէի վիզիթա իթմիշ տիր:

—

Կաղէթամըզդն 616 նումէրօյու նիւսխէսինատ եաղըլարը վէճճէ, միլլէթիմիզ էրմէնի գաթօլիք-լերինին գանուննամէի միլիսի-նի թանզիմ ու թէրթիպ իթ-մէք իւզրէ թէշքիլ օլունաճագ վէ օն ազատան միւրէքքէպ պուլու-նաճագ մէճլիս ազալարը պա գու-լա պու տէֆա ինթիխապ օ-լունմուշ օրմաղա, դէվաթը միւն-թէխէպէի միւշարէլէյհիմին է-սասիսի պէր վէճճի զիր տէրճ օ-լունմուշ տուր:

1°. Գուլումճեան Պետրոս Էֆ.
2°. Թընկըր Կարապետ »
3°. Ալլահվերտի Յովհաննէս »
4°. Մըսըրլը Անտոն Պէյ
5°. Ալիշան Միքայէլ Էֆ.
6°. Քիւրէղեան Կոմիտաս »
7°. Մըսըրլը Օննիկ Պէյ
8°. Ադնաւոր Սարրաֆ Էֆ.
9°. Մինասեան Յակոբ Պէյ
10°. Գարագաշ Ստեփան Էֆ.

—

Տիւնքի կիւն Գահիրէտէն վիւրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆ կէօրէ, շէհրը մէզքիւրտէ պու-լունուպ Անթիհասուսնիսթլէր եէ-տինտէ օրան Էրմէնի Գաթօլիք քի-լիսէսի իլէ պիր ճիւմլէ էմպաքը, ըիւթպէթլու Հասուն էֆէնտինին թագրիրի իւէրինէ, Խըտիվի Մը-սրը Թէվֆիգ բաշա հազրէթլերի թարաֆընտան վերիլէն էմրէ թէվֆիգէն, Գահիրէտէ մուգիմ միլլէթիմիզ Էրմէնի Գաթօլիք սէր բահիպի ֆաղլէլէթլու Սաղաղեան Պողոս վարդապետ թէպլիմ օ-լունմուշ տուր:

—

Երզրումտէն եաղըլարընա կէօ-րէ, շէհրը մէզքիւրտէ պիր Էրմէ-նի գէշընն պիգբրինի կէչէնաւ ճէպրէն իպալլ խէն Աճէմ տէլի-գանլըսը օն պէշ սէնէ մահպուսի-յէթէ հիւքմ օլունմուշ, վէ պիգբրին տիյէթի՝ մահպուսը մէրգումման ալընմագ իւզրէ, նէ միգտար օլ-տուղունու հիւքիւմէթը մահալ-լիյէ թարաֆընտան Առաջնորդ-բանա սիւվալ օլունմագտա իմիշ:

—

Սօն բօսթա իլէ վանատան ալ-տըղըմըզ մէքթուպլար աթիտէքի հավատիսլէրի վերմէքտէ տիրլէր:

«Ռուսիա գօնսօլօսու շէհրիմիզ միւվասէլէթ իթմի: Էհալիտէն խայլի քէսան միւշարիէյհին իս-թիդպալինէ կիմմիշ օլմաղա, վի-ռուսա իթմայի կիւն հէման պիւ-թիւն տիւքքեանլար գարալը ի-տի, գիրա շէհրիմիզ իլք տէֆա օլարագ գօնսօլօս կէլտիկինտէն, հէր քէս կէօրմէէ արզու իթմիշ իտի:

Ինկիլիզ տէվլէթի գօնսօլօսու-նուն տախի պիր իքի կիւնէ գա-տար շէհրիմիզ վիրուտնէ պէք-լէնմէքտէ օլուպ, էհալի միւշա-ըիէյհի տէ իսթիդպալ իտէճէք տիր:

Բիրզալէմեան Արժ. Ղեւոնդ վարդապետ պիր գաչ քիչի իլէ միւշարիէյհի իսթիդպալ իչիւն, ուզաղ մահալէ կիմմիշ տիր:»

ՍԸՐ ԶԱՐԼԶ ՏԻԼՔԻՆ ՆՈՒԹԳՈՒ

—

Սըր Զարլզ Տիլք, Զէլսէակ իրաւ թեկնեկնի տիւնքի նէսոսէմիզմ պէ. յան թեկնէմիզ նուԹգուենտա, Գրպրը ճէկոէսնոնէն վէ ԻնկիլԹէրրանն պաղը ուսուրը սոսիկիկէսինէն պահս իլէտիքտն սոնրա, պէր վէճնի սաթի սէվամ իԹմիշ տիր.

«Պէրլին ահանամէսինին իճրա օլունմամը, օլան գըսմարը հագ. գընտա, գամարատա ախիրէն պիր թէգլիկ տէրմէյան իԹմիշ իտիմ։ Կէչէն սէնէ մուխալէֆէԹ թարաֆ. կիրանը ահանամէի մէգքիւր հագ. գընտա հէր նէ քի տէմիշ իտի ի. սէլէր, հէր սահիհ չըգմըշ տըր։ Պէրլին ահանամէսի միւճիպինճէ, Ռուս օրտուսու «Թէէսիսաթ վէ Թանզիմաթը ճէտիտէնին մէվզըի իճրայա վազը միւտաէԹինէն ագաէմ» Պուլկարիսթանտան չէ. քիլէճէք իտի։ Հալ պու քի ֆիի. լիյաթտա Ռուս ասքէրինին թասլ. լիյէսի, խիթամ պուլմուշ օլմասը լազըմ կէլէն միւտաէԹտէն սոնրա պաշլատը, վէ Պուլկարիսթանընն եէնի ուսուլ վէ թանզիմաթը, Ռուսիանընն գուվվէի ասքէրիյէսի հիմայէսի թահթընտա պուլունմագ իւզրէ մէվզըի իճրայա վազ օլունմազա պաշլատը։ Յէրհալ թասրիպ իտիլէճէք օլան Պուլկա. րիսթան դալէլէրի հէնուզ թասրիպ օլունմատըր։ Ասքէրի Օս. մանիյէ Պալգանլար խաթթընը թուԹմասը։ Ա.յ Սթէֆանոս ահա. նամէսի վասիթասըյա Ռուսլար պիր քէպիր Պուլկարիսթան ին. տաս իԹմէք ազմինտէ պուլուն. մուշլար իտի։ Պուլկարիսթանընն հուտուտունու Ասալար տէնիզինէ գատար թէմտիտ իԹտիլէր. ֆա. գամ չու վիւսաթ հագգընտա ըսրար իԹմէյէճէքլէրի մալիւմ ի. տի։ Ռուսլար պիր քէպիր Պուլկա. րիսթան թէքլիֆ իԹմիշ օլմասրը սէպէպի իլէ, պեզիմ (Ինկիլիզլէ. րին) մուրախասլարրըմըզ տէրհալ չու նէԹիճէյի չըգարտըլար քի, պու թէքլիֆ ԻնկիլԹէրրանընն մէ. նաֆիինէ մուվաֆֆըգ կէլմէք իչիւն թասատիլ օլունմասը տըր, վէ պու խմարէթի իքյէյ թագսիմ իտուպ, Պալգանլարընն տէհշէթամիզ խաթ. թը ասքէրիսի ատտ իԹտիքլէ. րի եէրլէրէ ասքէր վազ իԹմէք վէ իսթիհքամ վիրմէք իչիւն Թիւրքիայա հագգ վէրտիքտէ, պիր միւքէմմէլ մուղաֆֆէրիյէթ եէլէ կէթիրմիշլէր կիպի գուրուլ. մազա պաշլատըլար։ Քէնտի սէօղ. լէրինէ պագարագ, Պալգանլարընն ճէնուպտնտա վագի օլան Պուլ. կարիսթանը Թիւրքիայա իտտէ իԹտիլէր, վէ եէնի պիր տիրլօ. մամլըգ էսէրի պահիրի օլմագ իւզրէ, օ էյալէթին ասլ Պուլկա. րիսթան իսմինի ֆէսխ իտիւպ, «Զաթը Շահանէնին տօղրուտան տօղրույա բօլԹիդի վէ ասքէրի հիւքմիւ թահթընա» վազ իԹ. տիլէր։ Հալ պու քի, ֆիիլկյաթ նօղԹաէ նազարը.յլա, պիր քէպիր Պուլկարիսթան, իհտաս իտիլմիշ օյան իքի քիւչիւք իմարէթլէրէն պէէքի տահա գկյատէ արի օյանագ ըսը Ռուսիա նուֆուզունտան, վէ զաթը Շահանէնին տօղրուտան տօղրույա վագի օլան հիւքմինէ կէլինճէ, օրալարտան Թիւրք ի. տարէսի էօյէ պիր միւքէմմէլ սուրէԹտէ տէֆ իտիլմիշ տիր քի, Պալգանլար խաթթը իւզրինտէ ասլա Թիւրք իսթիհքամը ինչա օլունմամը տըր վէ ինչա օլունա. ճաղը տա եօգ տուր. մէգքիւր ճէնուպի էյալէԹ հուտուտու տա. խիլինտէ պիր նէֆէր պիէ Թիւրք ասքէրի պուլունմայոր, վէ զաթը Շահանէնին եէտիտէ էյալէթի մէգքիւրէնին իտարէսի հագգընտա հիւքմիւն անճագ պիր կէօլ. կէսի պուլունմագտա տըր։ (Աւ. ՏԷԼԼԷ։) Բարլամէնթօնընն գարան. տըղը վագէթ գրալիչանընն գրա. ֆի օլունան նուԹգու «Շարգի Ռումէլի Նամ Օսմանը էյալէթի. նին» սէօզիւնիւ իԹմիշ տիր։ Էյ. լէ տէյճէնէ, «ԹիմուգԹու Նամ Օսմանը էյալէթի» ասէսէի. նէ օ գատար տօղրու վէ միւնա. սիպ օլուրտու (1)։ (ԿԻ-ԼԷՆԷ։)

«Պապը Ալինին միւշքիլաթը օ. րաճգտա խիթամ պուլմայոր։ Պէրլին ահանամէսի, Թիւրքիանընն Ռուսիայա Թէէսիյէ իտէճէյի ճէ. սիմ Թազմինաթը իպգա իյլէմիշ օլմազա, Ռուսիա հէր նէ վագըթ քէյֆի իսթէրսե Թիւրքիանընն ու. մուրը տախիլյէսինէ միւտախէլէ իտէպիլիր։ Կէչէն սէնէնին յուլիս 18ինտէ, պիզիմ պաշ վէքիլիմիզ, մէմլէքէթիմիզին պիԹիւն բրէնս. լերի հուզուրունտա, Պէրլին դօնկ. ըսինին բրօթօգ օլլարընը լօրտլար գամարատընընն մասասը իւզրինէ վազ իյլէտի, վէ պու միւնասի. պէթլէ իքի սաաթ միւտէԹ պիր նուԹգ իրատ իտիւպ, շունու ի. բայէ իԹմէեէ չալըշը քի Զաթը Շահանէնին զայպ իԹմիշ օլուու. արագինին իքի սիւրսիւ, քէն. տիսինին, եանի պաշ վէքիլիմիզին Պէրլինտէ վագի օլան զայրէթի սայէսինտէ եէնէ զաթը Շահանէ. եէ իատէ գելունմըշ տըր։ Մէմա. լիքի Օսմանիյէ շրմալ թարա. ֆընտա «ֆէննի հարպա մուվա. ֆըզ պիր միւքէմմէլ խաթթը հու. տուտու» վասիթասըյա մուհաֆա. զա օլունաճագ տը, քի օ խաթթը հուտուտ զամէն «Թէէրրուզլա ալինմասը զայրը միւմքին» օլուպ, «Թիւրք ահալիսինին շէճատթ, համիյէթ, մէհարէթ վէ թէրպի. յէի ասքէրիյէսի վասիթասըյա» պիԹիւն պիԹիւնէ էմին պիր հալտէ պուլունապիլէճէքտի։ Պաշ վէքիլիմիզ բրէնսիֆիզմարդըն կիւ. եա շէօյլէ պիր սէօզ սէօյլէմիշ օլ. մասընը գիքր իԹտի քի, Պալգան խաթթընին ասաքիրի Օսմանիյէ Թարաֆընտան Թահթը իսթիյա վէ իսթիհքամ ալնմասը գարարկիր օլտուգտա, բրէնսի միւշարիէյհ ալմիշ օլա քի, «Էյրօբա գըԹա. սընտա Թիւրքիա միւճէտտէէն իպգա օլունտու»։ Հալ պու քի, եա բրէնս Պիզմարգ պիզիմ պաշ վէքիլիմիզի ղեվգէնմիշ օլմալը, եա եօգտա պիզիմ պաշ վէքիլիմիզ լօրտլար գամարասընը ղեվգէնմիշ օլմալը։ Լօրտ Տէրպի, (քի զաթէն լօրտ Պիգենսֆիլտ վիւքէլասընտան այրըլմըշ իտի,) պաշ վէքի. լիմիզի վէրտիյի ճէվապընտա, ա. սաքիրի Օսմանիյէնին Պալգանլար խաթթընը ԹուԹմասընին իմքան. նը օրմասրըզնը պէէան իԹտի, վէ շունու տա տէտի քի, Թիւրքիա. նընն զայպ իԹմիշ օլտուղու արա. զինին իքի սիւրսիւ քէնտիսինէ ի. յատէ օլունտու տէյի վագի օլան իտտաա, շայանը իսթիհզա օլա. ճաղ պիր իտտաա տըր, վէ հալ պու քի, գօնկրէտ ճիտտէն գա. բարկիր օլան չէյ, տէվլէթի Օս. մանիյէնին մուգասէմէսի տիր։ Ի. շԹէ լօրտ Տէրպի պէօյլէ սէօյլէտի, վէ օլ վագըԹի սէօզէրինին սա. հիհ օլտուղունու չիմտի պիԹիւն ալէմ իԹիրաֆ իտիյօր։

«Լօրտ Սալիսպըրի, լօրտ Տէր. պիյէ ճէվապէն պէյան իԹտի քի, Շարգի Ռումէլի «Տէվլէթի Ալիյէ ի. չիւն ճիտտի պիր միւտաֆտա մէվ. գիի օլաճաղ տը, վէ օրտտա զաթը Շահանէնին էմրի թահթընտա օլ. մագ իւզրէ ասաքիրի նիզամիյէ պուլունաճագ, վէ ասաքիրի մա. հալլիյէնին զապթընը տա. խի, թարաֆը հաղրէթի բատի. շահիտէն նասպ ու թային դըլը. նաճագ տը։» Լօրտ Սալիսպըրի էյտաճէ լաֆլար սէօյլէմէք իչիւն տօղմուշ պիր տիրլօմաթ իսէ տէ, վագԹը.յլա սէօյլէտիյի շու սէօզու. չիմտի էլպէթթէ թէքրարլայա. մայաճագ տը քի, «Շարգի Ռու. մէլիտէ զաթը Շահանէնին հիւք. միւ բօլԹիդի վէ ասքէրիսի միւ. քէմմէլ տիր։»

«Պէրլին ահանամէսինէ տայիր չայանը տըզգամ պիր չէյ տէ, Շարգի Ռումէլինին Ռուս ասաքի. րինտէն սուրէթի իսթիլասը օլ. ման տախի պէօյէ օլտու, վէ ժէ. նէրալ Կուրգօնուն օրտուսու պօլ պօլ թօրլասը վէ էրզագընը թէ. տարիք իԹտի։

ԳօնԹ Շուվալօֆ՝ ասքէրինի պու Եանկին Եըգընթըրընին իչինտէ լաքեան իսթիրէմէղ իտի. չէհրին իչինտէն կէչտի վէ Ֆիլիպէ եօլու իւզրինտէ տուրտու. ժէնէրալ Վէլիամէնօֆ տախի քէնտի գօլու իլէ օրայա կիտիպ ասաքիրի մեր. գումէեէ պիրլէշմէեէ էմր ալը։

Պու սըրատա ժէնէրալ պարօն Գրօմթըն 14 պէօյիք սիւվարի վէ ալթը թօրատն իպարէԹ պուլուն. նան միւֆրէզէսի, Գօնայէ Ցու. վան քէյտէն կէչէրէք վէ մըզ. բագտար պայրընը Ցօղան քէյէ իրսալ իտէրէք Զէրնօկօլտան Թա. թար-Բազարճըղընա տօղրու կիԹ. մէքտէ իտի։

Սեպթ. սիւվարի պէօյիկիյէ իքի թօրատն իպարէԹ օլուպ, խասսա տրակօն գօմանտանը միւ. բարայ Գօվալէվքինին թահթը գօմանտարընտա պուլունան պիր միւֆրէզ, շէհրի մէգքիւր գուր. պինտէ պուլունան տէմիր եօլու. նու զապթ իԹմէք մէմուրէյէԹլէր Գուրու քէյտէն Զէրէրլի թարի. տու։ Ռուսիա, քէնտի իչինի պի. Թիրտիքտէ ասքէրինի տէրհալ կէրի արը, ֆագաթ իչինի պի. Թիրինճէյէտէք թախլիյէյէ պիր տիւրլու բարի օրմասը։ Ռուսիա, Պէրլին ահանամէսինին քէնտի մէնաֆիինէ ատտունան նօղԹա. լարընը պէրԹարաֆ իԹմէքլիկէ մուվաֆֆագ օլտուղունտան պիԹ. թաղ Եունանա արաղի թէրք իԹմէք մատտէսինտէ Թիւրքիայը իրիմիզամ իԹմէքլիկէ վէ Թիւրքիա էյալաթընտա ըսյահաթընը իճրա. ը հագգընտա միւսատտէի պիր մէպէք թաԹմադա մէյլ իԹտի։ Ռուսիա, Էյրօբա տէվլէթլերի մի. անընտա եուլընըզ քէնտիսի օրմագ իւզրէ հուրրիյէթի շախսէյէ ասլա բիայէթի պուլունմայան վէ Գօնսթիթիւսիօնուլունճա հիւ. քիմէթին ճիւզի պիր էսէրինէ պիէ մալիք օրմայան պիր տէվլէթ օլտուղունտան, միւճէրրէտ ըսլա. հաթընը խաթրը իչիւն Թիւրքիա ըսլահաթը հագգընտա ըսրար ի. տէմէզ իտի։ Շիմտիկի, օ ըսլա. հաթ մէսալիհի քէնտիսինին (Ռուս. սիանընը) մէնաֆիինէ թէալլուգիւ օրմայան պիր շէյ տիր, հալ պու քի, եէնէ իչինէ կէլտիյի վագըԹ, Պէրլին ահանամէսինին ըսլահա. թա տայիր օլան ահքեամընը Թիւր. քիա իճրա իԹմէյօր տէյէրէք, թէքրար պիր մուհարէպէ վէսի. լէսի պուլապիլիր։

«Պիզ, (Եանի Ինկիլիզլէր,) պի. գայա տուրմալը՝մըյրդ, վէ միւ. սատտէ իԹմէլի՝մկյզ քի Ռուսիա. նընն մէնաֆիինէ մուվաֆֆագ կէլ. տիքտէ, Պէրլին ահանամէսինէ իրասը խալէլ օլունսուն, վէ էր. մէնիլէր վէ Ռումէլար լէհինտէ ահա. նամէի մէգքիւրան հալի պու. լունտուղու ահքեամընն իճրասընը գալմասընա գայասըզլըգլա բիզա կէօսթէրմէլի՝միյիզ։ Շարգընն թէ. սթրօ օյունընտա, պիրինճի ֆաս. լընն բէրաէսի գաբանը պիԹտի, վէ նէԹիճէի մասլահաթ, պիզիմ իչիւն բէք խօշ պիր սուրէԹտէ տէյիլ իտի։ Մըսրը հագգընտա էօթէտէն պէրու սիւրիւք իԹտի. յիմիզ բօլԹիդայը պիր թարաֆա գօտուգ, վէ ֆրանսա իլէ չար. լըգճա չէրիք օլտուգ։ Եունան տավասընընն մուհաֆըզը օլմաղա գալըշըգ, ֆագաթ Պէրլինտէ պիզիմ խաֆի հարաքեաթըմընը. չու միւսթայիտ գավմընն (Եունան գավմընընն) հագգըմիզտա խուսու. մէԹինի մուճիպ օլտուգ, վէ օնու Ֆրանսըզընն գուճայընա ամթարգ։ Քիւչիւք-Ասիայը Թիւրքլէր իչիւն միւտաֆտա վէ մուհաֆաղա իԹ. մէքլիյի տէրիւհտէ իԹտիք, վէ չու մէսուլիյէԹի, ըսլահաթ իճ. րա օլունճաղը վատնա խաթի. նատէն քէնտի իւզրիմիզէ ալ. տաղ գելը.յը իւզրինտէ իքի եօլ. տան, եանի տէմիր եօլ իլէ Բոս. տաղարընընն էթրաֆընտան կիտէն թարիգտէն եիւրիւմէքտ իտիլէր։

Մէգքիւր սիւվարի միւֆրէզէսի Ֆիլիպէեէ եագրաշմագտա օլտու. զունտան, սօլ ճիհէթինտէն թօր. սէսի ալը։ Պու թօր սէսի մի. բալայ Գօվալէվքինին միւֆրէզ. սինտէն կէլմէքտէ օլուպ, մէգ. քիւր միւֆրէզ Զէրքէսլէրի Զէ. բերիսէն տիշարը օգրամըպ, չի. մալ ճիհէթինտէն չէհրի եագրաշ. մըշ օլմաղա, օրատա իւշ թա. պուր Օսմանը ասքէրինէ թէսա. տիւֆ իԹմիշ իտի։

Պարօն Գրօմթըն սիւվարիսի տա. հա սիւրամլըճա Ֆիլիպէեէ տօղ. րու կիտէրէք, շէհրին գարշըսը. նա եէԹիշտի վէ Զէրքէսլէրին Ֆիլիպէյի հէր թարաֆտան ա. թէչէ վէրմիշ օլտուգլարընը կէօր. տիւ։ Ըրմաղըն էօթէ թարաֆըն. տա Ռօտօր տաղարընընն պօյուն. տա, Օսմանը գօլարը հատտըղ հիտասըզ եիւրիւմէքտէ օլուպ, Ռուս սիւվարիսինի կէօրտիւքճէ, տահա ահճէէ ֆիրար իԹմէքտէ վէ պու սէպէպլէ բէյ տէր բէյ տու։ Ռուսիա, քէնտի իչինի պի. Թիրտիքտէ ասքէրինի տէրհալ կէրի արը, ֆագաթ իչինի պի. Թիրինճէյէտէք թախլիյէյէ պիր տիւրլու բարի օրմասը։ Ռուսիա, Պէրլին ահանամէսինին քէնտի մէնաֆիինէ ատտունան նօղԹա. լարընը պէրԹարաֆ իԹմէքլիկէ մուվաֆֆագ օլտուղունտան պիԹ. թաղ Եունանա արաղի թէրք իԹմէք մատտէսինտէ Թիւրքիայը իրիմիզամ իԹմէքլիկէ վէ Թիւրքիա էյալաթընտա ըսյահաթընը իճրա. ը հագգընտա միւսատտէի պիր մէպէք թաԹմադա մէյլ իԹտի։ Ռուսիա, Էյրօբա տէվլէթլերի մի. անընտա եուլընըզ քէնտիսի օրմագ իւզրէ հուրրիյէթի շախսէյէ ասլա բիայէթի պուլունմայան վէ Գօնսթիթիւսիօնուլունճա հիւ. քիմէթին ճիւզի պիր էսէրինէ պիէ մալիք օրմայան պիր տէվլէթ օլտուղունտան, միւճէրրէտ ըսլա. հաթընը խաթրը իչիւն Թիւրքիա ըսլահաթը հագգընտա ըսրար ի. տէմէզ իտի։ Շիմտիկի, օ ըսլա. հաթ մէսալիհի քէնտիսինին (Ռուս. սիանընը) մէնաֆիինէ թէալլուգիւ օրմայան պիր շէյ տիր, հալ պու քի, եէնէ իչինէ կէլտիյի վագըԹ, Պէրլին ահանամէսինին ըսլահա. թա տայիր օլան ահքեամընը Թիւր. քիա իճրա իԹմէյօր տէյէրէք, թէքրար պիր մուհարէպէ վէսի. լէսի պուլապիլիր։

«Պիզ, (Եանի Ինկիլիզլէր,) պի. գայա տուրմալը՝մըյրդ, վէ միւ. սատտէ իԹմէլի՝մկյզ քի Ռուսիա. նընն մէնաֆիինէ մուվաֆֆագ կէլ. տիքտէ, Պէրլին ահանամէսինէ իրասը խալէլ օլունսուն, վէ էր. մէնիլէր վէ Ռումէլար լէհինտէ ահա. նամէի մէգքիւրան հալի պու. լունտուղու ահքեամընն իճրասընը գալմասընա գայասըզլըգլա բիզա կէօսթէրմէլի՝միյիզ։ Շարգընն թէ. սթրօ օյունընտա, պիրինճի ֆաս. լընն բէրաէսի գաբանը պիԹտի, վէ նէԹիճէի մասլահաթ, պիզիմ իչիւն բէք խօշ պիր սուրէԹտէ տէյիլ իտի։ Մըսրը հագգընտա էօթէտէն պէրու սիւրիւք իԹտի. յիմիզ բօլԹիդայը պիր թարաֆա գօտուգ, վէ ֆրանսա իլէ չար. լըգճա չէրիք օլտուգ։ Եունան տավասընընն մուհաֆըզը օլմաղա գալըշըգ, ֆագաթ Պէրլինտէ պիզիմ խաֆի հարաքեաթըմընը. չու միւսթայիտ գավմընն (Եունան գավմընընն) հագգըմիզտա խուսու. մէԹինի մուճիպ օլտուգ, վէ օնու Ֆրանսըզընն գուճայընա ամթարգ։ Քիւչիւք-Ասիայը Թիւրքլէր իչիւն միւտաֆտա վէ մուհաֆաղա իԹ. մէքլիյի տէրիւհտէ իԹտիք, վէ չու մէսուլիյէԹի, ըսլահաթ իճ. րա օլունճաղը վատնա խաթի. նատէն քէնտի իւզրիմիզէ ալ. տաղ գելը.յը իւզրինտէ իքի եօլ. տան, եանի տէմիր եօլ իլէ Բոս. տաղարընընն էթրաֆընտան կիտէն թարիգտէն եիւրիւմէքտ իտիլէր։

Մէգքիւր սիւվարի միւֆրէզէսի Ֆիլիպէեէ եագրաշմագտա օլտու. զունտան, սօլ ճիհէթինտէն թօր. սէսի ալը։ Պու թօր սէսի մի. բալայ Գօվալէվքինին միւֆրէզ. սինտէն կէլմէքտէ օլուպ, մէգ. քիւր միւֆրէզ Զէրքէսլէրի Զէ. բերիսէն տիշարը օգրամըպ, չի. մալ ճիհէթինտէն չէհրի եագրաշ. մըշ օլմաղա, օրատա իւշ թա. պուր Օսմանը ասքէրինէ թէսա. տիւֆ իԹմիշ իտի։

Պարօն Գրօմթըն սիւվարիսի տա. հա սիւրամլըճա Ֆիլիպէեէ տօղ. րու կիտէրէք, շէհրին գարշըսը. նա եէԹիշտի վէ Զէրքէսլէրին Ֆիլիպէյի հէր թարաֆտան ա. թէչէ վէրմիշ օլտուգլարընը կէօր. տիւ։ Ըրմաղըն էօթէ թարաֆըն. տա Ռօտօր տաղարընընն պօյուն. տա, Օսմանը գօլարը հատտըղ հիտասըզ եիւրիւմէքտէ օլուպ, Ռուս սիւվարիսինի կէօրտիւքճէ, տահա ահճէէ ֆիրար իԹմէքտէ վէ պու սէպէպլէ բէյ տէր բէյ տաղ գելը.յը իւզրինտէ իքի եօլ. տան, եանի տէմիր եօլ իլէ Բոս. տաղարընընն էթրաֆընտան կիտէն թարիգտէն եիւրիւմէքտ իտիլէր։

Մէգքիւր սիւվարի միւֆրէզէսի Ֆիլիպէեէ եագրաշմագտա օլտու. զունտան, սօլ ճիհէթինտէն թօր. սէսի ալը։ Պու թօր սէսի մի. բալայ Գօվալէվքինին միւֆրէզ. սինտէն կէլմէքտէ օլուպ, մէգ. քիւր միւֆրէզ Զէրքէսլէրի Զէ. բերիսէն տիշարը օգրամըպ, չի. մալ ճիհէթինտէն չէհրի եագրաշ. մըշ օլմաղա, օրատա իւշ թա. պուր Օսմանը ասքէրինէ թէսա. տիւֆ իԹմիշ իտի։

Պարօն Գրօմթըն սիւվարիսի տա. հա սիւրամլըճա Ֆիլիպէեէ տօղ. րու կիտէրէք, շէհրին գարշըսը. նա եէԹիշտի վէ Զէրքէսլէրին Ֆիլիպէյի հէր թարաֆտան ա. թէչէ վէրմիշ օլտուգլարընը կէօր. տիւ։ Ըրմաղըն էօթէ թարաֆըն. տա Ռօտօր տաղարընընն պօյուն. տա, Օսմանը գօլարը հատտըղ հիտասըզ եիւրիւմէքտէ օլուպ, Ռուս սիւվարիսինի կէօրտիւքճէ, տահա ահճէէ ֆիրար իԹմէքտէ վէ պու սէպէպլէ բէյ տէր բէյ

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

Պրուսատան օգոստոս 18 թարիխի իլէ սաթիտէքի մէքթուպ թարաքը. մըզա վարիտ օրմուշ տըր.

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Մուհարէպէի ախիրէ էսնասընտա, չէհրիմիզտէ էմմիյէթը ու. մումի պիր մըզտար տախիլի մէմ. լէքէԹտէն վէ պիր մըզտար խա. րիճտէն կէլէն մէհահիրլէրն սէպէ. պի իլէ խայլըտան խայլը պօղուլ. մուշ օրմաղա, կէրէք նէֆսը չէ. հիրտէ վէ կէրէք քէօյ եօլարընտա սիրգաթ էքսիքսիզ իտի իսէ տէ, համտ օլսուն պունարընն ճիւմրէսի կէչմիշ վէ շիմտիքի հալ. տէ էմմիյէթ պէրքէմալ տըր։ Վա. գաա եէնէ պաղը սարգընթըրգ. լար էքսիքսիզ իսէ տէ, մէսէլա չէնտ կիւն ագտէմ կըրկէօղ թէս. միյէ օլունուր պիր էրմէնի տէլի. գանընը սօղագ օրԹասընտա գաթլ օլունմուշ պուլունտու. Հալ պու քի պու տէլիգանը հատտ. ըզ հիսապզըզ ճինայաթ թէօհ. մէԹի իլէ մահպուսխանէլէրի եօ. կԹմիշ պիր հայտուտ պուլուն. տուղունտան, պու վագտա տա. հա զկյատէ քէնտի ճէզտի սէզա. սընա, նէթէքիմ էմմիյէթը ումու. միյէնին թէհլիքէտէ պուլունտու. զունա պիր տէլիլ սայլապիլիր։

Պուրատա սայիր պիր խուսուս վար տըր քի, շիմտիքի հալտէ է. հալիյէ բէք չօգ մէշղուլ իԹմէք. տէ տիր. պու տախի եօլլար մէ. սէլէսի տիր։ Վագտա պիր մէմ. լէքէԹին եօլլարը նիզամընտա օր. մասը էլզէմ, վէ իգԹիզտի հալտէ խանէ վէ սայիր էպնիյէնին հէտմ օլունուպ եօլ կէչմէսի տէ նիզամ. տան օլուպ, պունա հիչ քիմսէ պիր չէյ տէեէմէղ (վագտա պու խուսուս հագգընտա նիզամաթը մախսուսէ պուլունմագտա իսէ տէ, պունտան սարֆը նազար իտէլիմ) հալ պու քի զաթէն մունթա. զամ սուրէԹտէ Թանզիմ օլուն. մուշ, վէ օնա կէօրէ խանէլէր ինչա իԹտիրիմիշ օլան եօլ. լար իչիւն՝ նէ՝ մանա վիրմէ. կյիզ քի, պու մագուլէ խանէ. լէր տախի պօղտուրուլուպ, ալ. չալըպ եիւքսէլմէքտէ վէ պու սու. րէԹլէ եվլէր եա չուգուրտա վէ եախօտ ԹԷՏԻԼԷՔ հասը օլապիլէ. ճէք գատար եիւքսէքտէ գալմագ. տա տըրլար։ Ցահա զկյատէ մու. ճիպլի էսէֆ պիր քէօշէի տէ չու տուր քի, շիմտկյէ տէկին բէք չօգ Թարաֆլարտա եօլլար պօղուլմուշ օլուպ, հիչ պիրի իքմալ օրմամագ. տա վէ հէրսի տէ եիւշ իւսԹիւ գալմագտա տըր. չէօյլէ քի, մէվ. սիմի չիմա իւսԹէ կէլիպ հէվա. լար պօղուլտուգտա մէմլէքէթի սաֆլարը զարմագարըշ օրմագ. տա իսի։ Հէյլէ եօլլար պօղուն. լուգ էսէրլէրիյլէ տօլու իսի։ ա. բապալար, գէրրգ Թօր սանտրգ. լարը, գօլայ գաչմագ իչիւն ա. Թըմըշ սիլահլար, գար իւզրին. տէ սիւրիւքլէնէն եարալըլար վէ կէրի գալմըշ նէֆէրլէր, սօուգ. տան, եօրկունլուգտան վէ մէյտա. նիյէԹտէն էօլէնլէր։

Սաաթ իւշ պուչուգտա Ֆիլիպէ ԹԷԵԷլէրինէ եէրլէշԹիրիմիշ Թօր. լար Ռուս սիւվարիսի իւզրինէ ա. թէչ իԹմէեէ պաշլայըպ, Մէրի. ճին սօլ գելը.յընտա քեային մա. հալլէլէրի իշղալ իԹմէքտէ սլան պիր խայլի Թապուրլար տախի, քէնարտա պուլունան խանէլէրին գարշըսընտա եայըլըլար։ Ռուս սիւարիսի իքի Թօր վագ իտէրէք տուրտու, վէ շէհրի շարգ ճիհէ. Թինտէն չէվիրմէք վէ էտիրնէեէ կիտէն տէմիր եօլունու զապԹ իԹմէք իւզրէ միրայայ Գօվալէվ. քինին միւֆրէզէսինէ պիրլէշմէք իչիւն, սօլ ճիհէԹ տօղրու կիԹ. տի։

(ՏԷԼ-Դ)

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

—

ԹԷՔԻՐԱՐ ԲՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

—

Ժէնէրալ Կուրգօնրն Ֆիլիպէ իւզէ. րինէ տօղրու եիւրիւչիւ. — Թա. թար Բազարճըղընընն ալնմասը.

(641 Նո-Դրօդան դէլ-Ֆ)

Լաքին Ռուս ասքէրինին շէհ. ըը մէգքիւրէ տուլխուլինտէ, տէհ. շէԹլի հարիգլէր տէօրթ թարա. ֆը տարմշ իտի։ Խանէլէր վէ չարչըլար հէր աթէչ իչինտէ իտի. 15000 նուֆուս գատար էհալի. սի պուլունան պու շէհր Պուլկա. րիսթանընն էն իմմանը վէ զէն. կինն շէհրլէրինտէն պիրի իտի, պունտան մատտա օրատա, Սո. ֆիա վէ Ադրապ Գօնագ վէ Սիւ. լէյման բաշա օրտուլարը իչիւն քիւլլիյէԹլու. Էրզագ վէ միհմիմ. մաթ իսթանբուլ. Ռումէլի վէ Ֆուատ բաշա տախի՝ Էրզագ վէ միհմիմաթը մէգքիւրինին տիւշմանի. սինի իսթէմէտիկինտէն, տէմիր եօլ ալմասընա պուլունան պէշ եիւզ սանտրգ բէթրօլ կազը. նը աշըրարը վէ Զէրքէսլէրէ պիւ. թիւն էվլէրին վէ տիւքքանլարընը գանատալարընը վէ էօնլէրինի կազ իլէ ըլալթատ։ Կազ պիթտիքտէ, գաթթրան սիւրտիւրտու, վէ չէհ. րին հէր թարաֆընտան եանկին զուհուր իտէրէք, տէհշէթլի պիր սիւրաթ իլէ եաեըլար։ Միւսլի. մանլար քէնտի մուգատտէս պի. նալարընա պիլէ դըյտըլար։ Շէհ. ըը մէգքիւր էսքիտէն Պուլկար. լարրն եէտիտէն ալընտարը զե. ման թէլէֆ օրմուշ օյան Միւսլի. ման պէշ էվկյանրն թիւրպէսինէ տէ աթէչ վէքտիլէր։ Պունար արթըգ պուրալարա ավտէթ իտէ. ճէքլէրինի ումմայօրլար իտի։ Հալ պու քի հէր գատար պու գա. տար եագմայա երդմայա չապա. լատըլար իսէ տէ, եիրէ երզագն պիր գըսմը պօղուրմատը։ Ամէմ քիւլլիյէթլի պուզայ երզընարը. նրն իւզրինտէն կէչէրէք։ սալթ պիր ազ իւսԹիւնիւ գավուրմուշ տուր։ պու գավրումուշ գըսմ իւսԹտէն գալարըլըզը կիպի, ալմընան բէք թէմիզ պուզայ պուլունտու։ Բիրինճ, արբա, եուլաֆ վէ հաթթա օթ վէ սա. ման տախի պէօյէ օրտու, վէ ժէ. նէրալ Կուրգօնուն օրտուսու պօլ պօլ թօրլասը վէ երզագընը թէ. տարիք իԹտի։

ԳօնԹ Շուվալօֆ՝ ասքէրինի պու Եանկին Եըգընթըրընին իչինտէ լաքեան իսթիրէմէղ իտի. չէհրին իչինտէն կէչտի վէ Ֆիլիպէ եօլու իւզրինտէ տուրտու. ժէնէրալ Վէլիամէնօֆ տախի քէնտի գօլու իլէ օրայա կիտիպ ասաքիրի մեր. գումէեէ պիրլէշմէեէ էմր ալը։

Պու սըրատա ժէնէրալ պարօն Գրօմթըն 14 պէօյիք սիւվարի վէ ալթը թօրատն իպարէԹ պուլուն. նան միւֆրէզէսի, Գօնայէ Ցու. վան քէյտէն կէչէրէք վէ մըզ. բագտար պայրընը Ցօղան քէյէ իրսալ իտէրէք Զէրնօկօլտան Թա. թար-Բազարճըղընա տօղրու կիԹ. մէքտէ իտի։

Սեպթ. սիւվարի պէօյիկիյէ իքի թօրատն իպարէԹ օլուպ, խասսա տրակօն գօմանտանը միւ. բարայ Գօվալէվքինին թահթը գօմանտարընտա պուլունան պիր միւֆրէզ, շէհրի մէգքիւր գուր. պինտէ պուլունան տէմիր եօլու. նու զապթ իԹմէք մէմուրէյէԹլէր Գուրու քէյտէն Զէրէրլի թարի. տու։ Ռուսիա, քէնտի իչինի պի. Թիրտիքտէ ասքէրինի տէրհալ կէրի արը, ֆագաթ իչինի պի. Թիրինճէյէտէք թախլիյէյէ պիր տիւրլու բարի օրմասը։ Ռուսիա, Պէրլին ահանամէսինին քէնտի մէնաֆիինէ ատտունան նօղԹա. լարընը պէրԹարաֆ իԹմէքլիկէ մուվաֆֆագ օլտուղունտան պիԹ. թաղ Եունանա արաղի թէրք իԹմէք մատտէսինտէ Թիւրքիայը իրիմիզամ իԹմէքլիկէ վէ Թիւրքիա էյալաթընտա ըսյահաթընը իճրա. ը հագգընտա միւսատտէի պիր մէպէք թաԹմադա մէյլ իԹտի։ Ռուսիա, Էյրօբա տէվլէթլերի մի. անընտա եուլընըզ քէնտիսի օրմագ իւզրէ հուրրիյէթի շախսէյէ ասլա բիայէթի պուլունմայան վէ Գօնսթիթիւսիօնուլունճա հիւ. քիմէթին ճիւզի պիր էսէրինէ պիէ մալիք օրմայան պիր տէվլէթ օլտուղունտան, միւճէրրէտ ըսլա. հաթընը խաթրը իչիւն Թիւրքիա ըսլահաթը հագգընտա ըսրար ի. տէմէզ իտի։ Շիմտիկի, օ ըսլա. հաթ մէսալիհի քէնտիսինին (Ռուս. սիանընը) մէնաֆիինէ թէալլուգիւ օրմայան պիր շէյ տիր, հալ պու քի, եէնէ իչինէ կէլտիյի վագըԹ, Պէրլին ահանամէսինին ըսլահա. թա տայիր օլան ահքեամընը Թիւր. քիա իճրա իԹմէյօր տէյէրէք, թէքրար պիր մուհարէպէ վէսի. լէսի պուլապիլիր։

«Պիզ, (Եանի Ինկիլիզլէր,) պի. գայա տուրմալը՝մըյրդ, վէ միւ. սատտէ իԹմէլի՝մկյզ քի Ռուսիա. նընն մէնաֆիինէ մուվաֆֆագ կէլ. տիքտէ, Պէրլին ահանամէսինէ իրասը խալէլ օլունսուն, վէ էր. մէնիլէր վէ Ռումէլար լէհինտէ ահա. նամէի մէգքիւրան հալի պու. լունտուղու ահքեամընն իճրասընը գալմասընա գայասըզլըգլա բիզա կէօսթէրմէլի՝միյիզ։ Շարգընն թէ. սթրօ օյունընտա, պիրինճի ֆաս. լընն բէրաէսի գաբանը պիԹտի, վէ նէԹիճէի մասլահաթ, պիզիմ իչիւն բէք խօշ պիր սուրէԹտէ տէյիլ իտի։ Մըսրը հագգընտա էօթէտէն պէրու սիւրիւք իԹտի. յիմիզ բօլԹիդայը պիր թարաֆա գօտուգ, վէ ֆրանսա իլէ չար. լըգճա չէ

պէօյիւք մաղարրաթ հասըլ օլա-ճաղը աշիքեար տըր։ Նէհայէթ իւլ քէլամ չու եօլ բաթըրաբսընտա այալ ու էվլաաը իլէ մէսուտ հալտէ օթուրան ամէլէր, չօգ տէֆա նակէհան խանէլէրինին հէտամ՝ իթտիրիլմէսինի կէօրիւպ աչըգտա գալմալարը ումում էհալիյի վէ պա խուսուս միւճէտ-տէտ թանզիմ՝ օլմամըշ մահալլէ-էրտէ խանէսի օլանլար հէր տաիմ՝ գօրգուտա պուլունմագտա, վէ ումումէն վագը օլան միւպալաղալը չայիալար տա պու գօրգույու արթըրմագտա օլուպ, չու եիւղտէն մէսէլէքէթէ օլան ֆաիտէ՝ վագը օլան խասարաթը տէյմէզ տիսէք միւպալաղա իթմիշ օլմայը։

Տալա վէքիլէրի իչիւն վագը օլան գարարնամէ պուրատա տախի մէրի իւլ իճրա օլուպ, չէհատէթնամէսի օլմայան վէքիլէրէ պիր կէօնա տալա իլթիզամ իթմէլէրինին մէնի խուսուսու, մուճիպի իֆթիխար պիր հավատիս տիր։ Անճագ, հէման պունա միչաչիհ վէ պէլքի տահա էհէմմիյէթլի պիր խուսուսու չուրանճգտա գիքր իթմէք իսթէրիմ։ Տալա վէքիլէրի եալընըզ էհալինին հուգուգունու մուհաֆաղա իթմէք մէմուրիյէթի իլէ մէշղուլ պուլունանճագ իքէն, էօթէտէ հէքիմ, ճէրրահ վէ էճզաճը կիպի էհալինին էօմրիւնիւ հրֆզ իթմէք վազիֆէսի իլէ միւքէլլէֆ օլանլար՝ մահէլլի պէլէտիյէնին նալարը տրգգաթընտան տուր օլմուշ օլմասը՝ զեյատէսի իլէ չայանը էսէֆ տիր. իմտի արզու օլունաճագ պիր չէյ տիր քի, պէլէտիյէ պու խուսուստա վազիֆէսինի պիլիքմալ պիր թագըմ հիչ պիր չէյտէն պիխապէր զէվաթը բայթախթա պու գատար եագը պիր վիլայէթ մէրքէզինտէ հիչ պիր չէհատէթ վէ բուխսաթնամէլէրի օլմագսրզն պու նաղիք՝ վէզաիֆին իճրաաը պէհանէսի իլէ էհալիյի ալտաթմագտա օլմալարը մէն օլունտուն։

Պունուն պիր տէ էհալիճէ ճիհէթի օլուպ, անըն իքմալը տա ահալիյէ այիտ տիր, քի պու տա հիչ չէհատէթնամէսի օլմայանլարտան զիատէ, մին զայրը լիյագաթ պիր եօլունու ֆպուլուպ տիբլօմա ալապիլէնլէրին հուսուլէ կէթիրտիյի մազարրաթ տըր. Նասըլ քի խալը վագըթտան պէրու միլլէթիմիզ արասընտա պիր տէրէճէ-եէտէք նամ գազանմըշ օլան վէ պիր միւտտէթ տէ խասթախանէ հէքիմլիյի մէմուրիյէթինտէ պուլունան թապիպին իսթիխտատան պէրու իճրա իթմէյի չարբըգուլարը չօղու կիզլի գալմըշ իսէ տէ, օսն կիւնլէրտէ միլլէթիմիզ միլլէթիմիզ միլլէթէպէրանընտան պիր գաչընա պու եօլտա թէսատիֆլէր վագը օլտուզունտան, իրլիյի բաղարա չէգմըշ տըր։ Լէհալի պիկզաթ ուեանընգ պուլունուպ, քէնտի էսնաֆընը պաթըրմադ վէ հադիգաթէն էհլիյէթլի ըէֆիգլէրինի սէնաաթտան պիխապէր կէօսթէրմէք իչիւն էթրաֆա պիր տիւղիեէ եալան սաչան պու մագուլէ չարլաթանլարտան քէնտույի մուհաֆաղա իթմէյի տիր։

Մէքթուպում պիր աղ ուզունճա օլտուզունտան, միլլէթճէ հավատսըլէրի սայիր տէֆա պիլիր-մէեի վատ, վէ իչպու մէքթուպումուն, կաղէթայի միւթէպէրինիզ սիւթիւնլարընը պիրինտէ ֆէրճինի իլթիմաս իտէրիմ։

Պէր Պրոսսը

Վան մուխպիրիմիզտէն յուլիս 28 թարիխյէ ալընըմըզ մէքթուպ տըր։

ՎԱՆԷՆ ԱՐՁԱԳԱՆՔ

1879 յուլիս 14/26

Մեր նախորդ նամակներով հաղորդած ենք թէ Երեսփոխանական ընտրութիւններ կը կատարուին այստեղ և թէ բոլոր ժողովուրդ երկու կուսակցութեան բաժնուած լինելով իւրաքանչիւր կուսակցութիւնը կը ջանայ իւր ընտրելիներն ընտրել տալ։ Այժմ աւելորդ չեմ համարիր համառօտ մը բացատրել թէ ի՞նչ են յիշեալ երկու կուսակցութիւններն և թէ ինչ անուն ունին կամ պէտք է որ ունենան։

Ինչպէս ամէն ազգի և երկրի նոյնպէս և Վանայ մէջ հին սերունդ հակառակ է նոր սերունդի յառաջդիմական ձգտմանց։ Այն լոյս որ ամէն տեղ խաւար դաղափարներէ հալածանք կրած է, նոյն բանին պատահած է նաև այս տեղ։ Բայց ինչպէս որ ոչ մէկ աշխարհի մէջ յաղթուած չէ լուսոյ բանակ, նոյն պիտի պատահի անշուշտ նաև Վանայ մէջ։ Լուսոյ և խաւարի կամ հին և նոր սերունդի կռիւը Վանայ մէջ սկսած է 30 տարիէ առաջ երբ առաջին անգամ Վարժարան մը կը բացուի։ Երկար ժամանակ շարունակուեցաւ այդ կռիւն անորոշ գոյներով։ Գրեթէ 27 28 տարի ակրապէս հռչակաւոր Պօղոս վարդապետը ներկայացուցիչ և հրամանատար էր խաւարի բանակին մինչև որ հակառակ կուսակցութիւնը անթիւ ճիգերով յաջողեցաւ զանի Լէմ անապատի վանահայրութեան անձուկ պաշտօնին մէջ քաշուիլ ըստիպելու։ Նոր սերունդը իրեն հպօր պաշտպան ունեցաւ Հ. Գ. Վ. Աղուանեան որ այժմ Կարսի Առաջնորդ է։ Պօղոսի անկումէն ետք 1873ին Հ. Աղուանեանը Երեսփոխանական ընտրութիւններ կատարել ձեռնարկեց և ահա նոյն տարին կը ներկայանար Վանայ կուսակցութեանց առաջնորդ Գարեգին Եպիսկոպոս որ Հայրենասէր-Ընկեր գիրքին հեղինակն է, հսկահակ յուսոյ և ակնկալութեան և առանց հեռանքը աղէկ խորհելու քիչ քիչ յարելով վերջապէս բոլորովին Ցառաջդիմական կուսակցութեան հակեցաւ։ զի նախ այնպէս կը յուսար թէ Երեսփոխանաց մեծամասնութիւնը նոցա ընտրելիներէն պիտի կազմուի և խոստումառատ էր Առաջնորդ ընտրուելու։

Թէ ինչ է որ ընտրութիւններն ըստ մեծասոսկալի ճակատամարտներու ընդհանուր թուականը։ Ինչպէս ծանօթ է լրագիր կարդացողաց, նոյն ժամանակ հին և նոր սերունդը Պօղոսեան և Աղուանեան անունով ճանչցուեցան։ Երկուքն ալ անհնարին ջանքեր ապրին Երեսփոխանական ժողովոյ անդամոց մեծամասնութիւնը վաստակելու և վերջապէս լուսոյ բանակ՝ որ իւր մէջ ունէր բոլոր վարժապետներն, ուսեալ երիտասարդներն, ուսանողներն, ուսումնասէրներն, գրագէտներն ևն. ևն. մէկ խօսքով ամբողջ նոր սերունդը անուան շահատակութիւններով յաղթանակեց և երեսփոխանաց մեծ մասն իւր ընտրելիներէն կազմել յաջողցուց օրինաւոր փաստերով քուէտուներն համոզելով։ Այն ժամանակ դեռ բարոյապէս զօրաւոր էր հին սերունդը և նշանաւոր պաշտպաններ ունէր իրեն 'ի Կ. Պոլիս թէ Պատրիարքարանէն և թէ այլուր։ Ընտրուած Ընդ. ժողովը նիստեր ալ դումարեց, Վարչութեան կրկին ժողովներն և խորհուրդներն ալ ընտրեց և Պատրիարքարանէն ալ վաւերացաւ, բայց յետոյ կանգան ներքին և արտաքին դարձուածքներ մէջտեղ ելնելով, այն Ընդ. ժողովոյ ընտրութիւնը իրեն ապօրինաւոր ամբաստանուեցաւ հակառակ կողմէն և վերջապէս Կարնոյ Ցարութիւն մետրապօլիտը (՝) քննչութեան պաշտօնով և լուծելու հրահանգով 1874ին Վան եկաւ, առանց քննութեան լուծեց և դնաց գիւղերով։ Այն ժամանակէն ետք հինգ տարի անցաւ և հապա թէ Երեսփոխանական Նորոգ ընտրութեան ձեռնարկուեցաւ այս տարի և այս է որ կը շարունակէ։

Ներկայ ընտրութեանց համար ինչպէս գրած ենք երկու կուսակցութիւն կայ։ այս կուսակցութիւններն թէպէտ հին և նոր սերունդի ներկայացուցիչներն են, բայց 1873 թուին նման մասնաւոր անունով, զօր օրինակ Պօղոսեան և Աղուանեան, կնքուած չեն, այլ իրենց սկզբունքին համաձայն Ցառաջդիմական և Ցետադիմական անուն ունին։ Հարկ չկայ յիշել թէ առաջինն նոր՝ երկրորդն հին սերունդը կը ներկայացունէ։ Ցառաջդիմականին մէջ են դարձեալ բոլոր վարժապետներ, ուսումնականներ, երիտասարդներ, պատանեկութիւն և մէկ խօսքով ընդհանուր ուսանողութիւն։ իսկ Ցետադիմականին մէջ կան հին դաղափարի ներկայացուցիչներ, մեծ մասամբ ազնուպետական հարուստներ են։ Երեմեա եպիսկոպոս որ Հայրենասէր-Ընկեր գիրքին հեղինակն է, հսկահակ յուսոյ և ակնկալութեան և առանց հեռանքը աղէկ խորհելու քիչ քիչ յարելով վերջապէս բոլորովին Ցետադիմական կուսակցութեան հակեցաւ։ զի նախ այնպէս կը յուսար թէ երեսփոխանաց մեծամասնութիւնը նոցա ընտրելիներէն պիտի կազմուի և խոստումառատ էր Առաջնորդ ընտրուելու։

Թէ ինչ է որ ընտրութիւններն ընդունաւո

ատալէթ վէ իհգադը հագ գա-
զիյէսի օլուպ, նուֆուզլու վէ
գուարէթլի հագդընա նէ կէս-
նա մուամէլէտէ պուլունուլոյր ի-
սէ՝ այնը հալաէ ֆուգարա վէ
զուաֆա հագդընա տաբի պու-
լունմադա մէզհէպ, ՝մէմլէքէթ,
լիսան, սէրվէթ արամայոր. Սու-
լէյման տիյէթի իչուն գաչ ղոչ
հիւքմ իտիյոր իսէ՝ Սողոմոն իչուն
տախի օլ մըդտար տիյէթ հիւքմ
իտիյոր, սարիգ Իպրահիմ իչուն
գաչ սէնէ ըբրանկապէնա օլմայա
իլամ՝ իտիյոր իսէ, սարիգ Աբրա-
համ իչուն տախի օլ գաատար միւա-
տէթ թային իթմէքտէ. Եուսու-
ֆուն պէշ փարայ հագգը Յով-
սէփտէ վէ Սարգիսին ճէրճիսէ
գալմասընա բիրա վէրմէյոր։

Քէզալիք տէվրէթիմիզին գավա-
նայն վէ նիզամաթը սէնիյէլերի
կիւնէշ միսալի հէր սընրվ թէպա-
ալարը հագդընա սէզավար վէ
հարի օլուպ բէտէրանէ ճիւմլէսի-
նի գայբրմադան զիյրը թէպարի-
յէթը Շահանէլերինտէ պուլունան
ագվամ վէ մէզահիպի միխթէլիֆէ
երի եէք միլլէթ, չէրէֆլի Օս-
մանլըզը իւնվանընա թէրֆի պու-
ուրուպ մէզհէպ ֆէրզլերի մա-
պէպտէրէ եալընըզ իհալէ
յուրմուշ տուրար. պիրիսի
Ալլահա օլան պօրճումու էտա ի-
տիյորում, օրուճ թութույորում,
տիկերի բէրհիզ թութույորում,
պէնիմ ադամէսթիմ վար, պէնիմ
վաֆթիզիմ վար, պէնիմ ալարէթ-
ճէ արանըզաճ խայր ամէլիմ
չօգ օլուպ, պուրաատ սանա հա-
քըմ վէ ֆայիդ պուլունաճաղըմ
տէմէկէ մահալ պըրագմայուպ
քէ «ֆֆէսի պիր սիւրիւտէ պու-
լունան գոյուն, քէչի, ֆիրիկ գօչ,
գուզու օղլաղ պույնուզլու պույ-
նուզսուզ եէքտիկերինէ զարար-
սըզմա վէ հիւսնի մուաչէրէթլէ
պիր վաթանտա վէ միւթեավիէն
միսթէֆիտ օլմալարընա իրատ
վէ միւսաատէ պույուրմուշ տըր-
լար։

Իչիթ պաատէ թաատատ իթ-
ալիկիմիզ վէճհ իւզրէ խալիգիմիզ
պիր, անասըրըմըզ պիր, թապի-
յէթիմիզ պիր, չէքլիմիզ վէ ճին-
սիմիզ պիր, վաթանըմըզ պիր,
սէվրէթ վէ հէյէթի ալիմէմիզ
պիր, բատիշահը թէպաաբէրվեր
էֆէնտիմիզ հաղրէթլերի պիր,
մէնագիբի ումումիյէմիզ պիր, պիր
կէմիտէ պուլունուպ էօմր եօլճու-
լուզունատ զուհուր իտէճէք պօ-
բա ֆուրթունա վէ հէր նէվի սիւ-
բուր վէ քեատէրէ միւշթերէք վէ
հիսսէմէնտլիք պիր օլուուզու հալ-
ատ, այրը զայրը թարաֆընա թէշ-
վիգ իտէնէ խայրխահ տէնմէ յուպ
պէտխահ, քեամիլ տէնմէ յուպ
ճահիլ տէնմէկէ միւսթէհադ տըր-
լար. զիրա իսթիմանէթի հէմ
Ալլահըն էմրինէ, հէմ Շերիչէրի-
ֆէ, հէմ տէվրէթիմիզին մէվզու
գանանիյնի սէնէյէրինէ, հէմ
հիքմէթէ վէ հէմ մէնաֆիի ու-
մումիյէ յէ մուզայիր տիր։
79 Օղոստ. 7 Սեվտ

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէ-
սի միւշավիրլիյինատ միսթախ-
ատմ Մ. Բարնիսէ իչինճի բիւթ-
պէ Օսմանի,

Միւշավիրլիի մէզբիւրատ միս-
թախատմ Մ. Թարէնէ իչինճի
բիւթպէ Օսմանի,

Թահրիրատը խարիճիյէ դալէմի
սէր խալիֆատը Նաում էֆէնտիյէ
իչինճի բիւթպէ Օսմանի,

Միշավիրլիի մէզբիւրատ միս-
թախատմ Մ. Ֆօրա ռէֆորմէնճի
բիւթպէ Մէհմէտ,

Մագնիի Հիմայուն ամբար-
պարանատ ատոթոր Մարչօքիյէ
պէյինճի բիւթպէ Մէհմէտ նէյանը
էֆատ պուրուլմուշ տուր։

—

Մէքքէ-պէյի սատրը ալի վէ
հիմմէ օտատը խիւլաֆաբանատ
Աղչի պէյ բիւթպէի սանիյէ,

Մէքքէ-ուպէի սատրը ալի գալէ-
մի խիւլաֆաբանատ Հիւսնի պէ-
յէ բիւթպէի սանիյէ,

Պապը Ալի Եվրադ սատրը խիւ-
լաֆաբանատ Հապիպ պէյ բիւթ-
պէի սանիյէ,

Օտաի մէզբիւր խիւլաֆաբն-
ատան Պէհա պէյ բիւթպէի սա-
լիսէ,

Օտաի մէզբիւր խիւլաֆաբն-
ատան Իպրահիմ պէյ բիւթպէի
սալիսէ,

Թէչրիֆաթիի սատրը ալի գա-
լէմի խիւլաֆաբանատ Մէհմուտ
պէյ բիւթպէի սալիսէ թէվճիհ
պուրուլմուշ տուր։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԻ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ. ԱԶԳԱՑԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային Ժողովը նիստ ունի, յա-
ռաջիկայ ուրբաթ Օգոստ. 24 'ի
Դալաթիա։

Ատեանը պիտի բացուի ճիշդ
ժամը 6 ին և գոցուի 10 ին։

Հրաւիրեալ են երեսփոխան է-
ֆէնտիները՝ իրենց ազգասիրա-
կան պարտականութիւնը կատա-
րելու փութալ։
1879 Օգոստ. 20

Պոդրոսիրտ Կ. Պէյզ
ՆԵՐՍԷՍ ԱՐԳԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Խնդիր Ազգ. ուղղակի տրոց.—
Շարունակութիւն վիճաբանու-
թեան 'ի վերայ հանրակալու-
թեան դիւանի տեղեկագրոյ.

2. Խնդիր վերաքննութեան Յան-
մանագրութեան.—վիճաբանու-
թիւն 'ի վերայ նախաձեռն. դիւա-
նի տեղեկագրոյ.

3. Խնդիր Ղալաթիոյ թաղեց-
ուց.—վիճաբան. 'ի վերայ տեղե-
կագրոյն Մայր Դիւանի.

Ղաւենդպիր
Մ. Ց. Մելէտեան

—

ՀԱՄԱԶԳԵԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՕՐԻՈՐԴԱՑ

ի Բերա, Լոբ Թոզց Ռու- 11

Յեսչութիւնն կը փութայ յայ-
տարարել թէ վարժարանն պիտի
բացուի յառաջիկայ սեպտ. ամսոյ
3ին երկուշաբթի առաւօտ։

Ով որ կուզէ տեսուչներուն հետ
խօսակցիլ, կրնայ գտնալ գիրենք
ի վարժարանին, ամեն առաւօտ
օգոստոս ամսոյ 23էն սկսեալ. ժամ
2էն յետ։ 3—3

—

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

'Ի ՊԵՏՍ ԴԱՐՁԱՑ

Ե. Մ. ՍԻՐԱՔԵԱՆ

Անհատական առաջին դասագիրք
մը ընթերցանութեան, որ ազա-
յոց հասկացողութեան յարմար
բարոյական և զբօսալի նիւթեր
պարունակէլէ զատ, քանի չափ
յատկապէս փորագրեալ պատկեր-
ներով ճոխացեալ է։

Սոյն գրքոյկը 112 երեսէ բաղ-
կացեալ, մաքուր կերպով տը-
պագրեալ և կազմեալ ըլլալով,
կը ծախսուի ԵՆԻ-ՃԱՄԻ Զիրն-
կերէր ճառատէսի թիւ 2. Ս. Ղու-
կասեան գրատունը և ուրիշ գը-
բատաճառաց քով։ 3—2

Գին 2 1/2 ղրչ. արծաթ.

—

Բուսաճուգ էրմէնի մէքթէպին-
նին, էրմէնիճէ լիսանա վէ էլէհիւ-
նէրլէրինէ աչնա պիր վարժուհիյէ
միւզումու օլաուզունատ, թա-
լիպ օլան՝ չարչան քէպիրատ ֆէ-
բատճէճիէրատ ֆէբատճէճի Հաճի
Պաղտիկ աղայա միւրաճաատի էյ-
լէյէ։ 3—1

ԻԼԱՆԱԹ

Թէրճիման-ի-Իսլամ Նէլի Իւն

95 սէնէսի էյլուլը իպթիտասըն-
ատան 96 սէնէսի ազօսթօս նիհա-
յէթինէ գատար պիր սէնէ զար-
ֆընատա Պահրը Սէֆիտ պօղազը
թօրճու ալայլարը ատաքիրի թա-
յինատը իչինն իգթիրազ իտէն
լահմըն. զիրը օլանան ազօսթօ-
սատն 25 ինճի ճումա իրթէսի կիւ-
նիս միւնազատատը ինձա օլուն-
ճաղընատան, ինձա իթմէյէ թա-
լիպ օլանլարըն չէրտիրինի ատա-
ղրազ միւնազատատա հաղրը պու-
լունմադ իպրիտ եէվմը մէզբիւրատ
ատաթ 10 ա գատար թօրճանէյի
ամիրէ մէնճիսինէ ալդիմէթ էյլէ-
մէլերի։

20 ազօսթօս 93 2—1

ՇԷՅԹԱՆԻՆ ԵԱՏԻԿԵԱՐԼԱՐԸ

Թէլիֆ վէ թէրճէմէ օլարագ
մէլյատանա չըց արարդը պիր չօգ
թիւրքճէ եէէրլէ իգթիսատը
գալէմիանի իսպաթի էյլէմիշ
օլան Սամի պէյ ֆէէնտի թա-
րաֆընատան թիւրքճէ թէրճէ-
մէ օլունարագ, մանթպաաճր
Միհրան էֆէնտիին նէշրինէ
պաշլատըզը «Շէյթանին եա-
տիկեարլարը» հիքայէսի 75
ճիւզատէ թէմամ օլմուշ տուր։

Լսէրը մէզբիւր Ֆրանսըզ
մուհարիրլէրինին էն կիւզէլ
վէ տագիգ եաղանլարընատան
Ֆրէտէրիգ Սուլիէնին ատա-
բինին հէման էն միւնթէխա-
պը տիմէք տիր։ Լատպյայթին
աղլաթմագ վէ կիւլտիւր-
մէք խասսէյէրինին իքխի-
նի տէ ճամի օլարագ թասվիր
իյլէտայի պինդէրճէ էշխատ վէ
վէգայի եէկտիկերինէ հագի-
գէթէն բէք պէօյիւք պիր
մէհարէթիէ բապթ օլունմուշ
օլուպ. Լատպյայթը ճէյտիսէ
Օսմանիյէ գէյմիթի պիր
հէտայէ տիմէք օլմայա, կէ-
րեք մուհարրիրինի կէրեք
թապիինի թէպրիք խաէրիզ.
Պուրատը կիպի բաղդէթը
մէարիֆին բէք ազ պուլուն-
տուզու. պիր մէմլէքէթտէ քի-
թապ նէշրինին նէ տիմէք օլ-
տուզունու պիլէնէր շիսպհե-
սիզ տիր քի, պիգիմ կիպի
թէպրիքատ թապիիտատ թէշ-
րիքէ թէրէատաբատ իմմէպլեր։

Ֆիյաթը մէճմիայէ 75 ղրշ.
տուր։ Թաշրաբարատան իշթի-
բա իմմէք իսմէյլէնէր պա-
սէրինի Պապը Ալի ճառատէսին-
տէ Ն.° 28 Միհրան՝ էֆէնտի
մանթպաասընա վէ եաթատ ի-
տարէխանէյմիզ իրապ էյլէ-
աբէլերի հալատ, կէօնտէրիլ-
ճէք քիթապ իչին բօսթա
իւճրէյթի այընմայաճագ տըր։

Էյլի նամուս վէ իշկիւզար պիր
զաթ կէրէք թահսիլատարլըգ, վէ
կէրէք եաղընըզ իմմէյէ հա-
զըր օլուուզու կիպի, իշ իլէ թաշ-
լայա տախի կիտէպիճէկինտէն՝
պէօյէ պիր քիմսէյէ իգթիրազը
օլան՝ գույումճուլարատա վարագ-
ճը խան օտապաշընատան մայիս-
մաթ ալապիլիր։ 6—2

ՐՈՊԷՐԹԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

—

Բոպերթեան վարժարանիյա-
ռաջիկայ տարուան չրջանը կը
սկսի Սեպտեմբեր 3/15ին։ Վար-
ժարանս ամենայն միջոց հայ-
թայթած է գիտութեան ամեն
ճիւղոց և այլեւ այլ լեզուաց
մէջ ընդարձակօրէն հրահան-
գելու զուսանողս։ Մասնաւոր
անօրինութեամբ այսուհետեւ
Հայ ուսանողք վարժարան-
կան ընթացքին մէջ ժամանակ
պիտի ունենան առաւել ըն-
դարձակօրէն ուսանելու Հա-
յերէն լեզուն։ Մասնաւոր տե-
ղեկութեանց համար դիմելու
է առ Պ. Հանսն և Ընկ. որ
ի Գալաթիա, կամ առ Ցնօրէնն
Բոպերթեան վարժարանի։

30—15 ՀՕՐՃ ՎՕՇՊԱՐՆ

ՅԻՆՆԵՐ ՍԷՆԶԱՐԻ ՏՕՐԹՕՅԻՆ
Մ. ԱՄԱԼՈՒՍԻ

Բոսֆորէ էյէն Բերիկ օլանան նոպալար

Ամալուսինին բահաթլըգ էշիւն
օրան հապալարը բէք ֆայիտէլի օ-
լուպ, ինգըզադա վէ սրթմայա,
մայարալա զասիր միտէ յէ, վէ հա-
միլէ գասաբնալարը ինգըզաղընը
ատֆէ նաֆի տիր։

Պու հապալար Գալաթատա Գարա-
քէօյտէ Թրամվայ մերքէզի գաբ-
ղընատա 32 նիմէրօտա Սիհօրնի
Ամալուսինին Հեզարխանէսինատ
պուլունուր։

Քէզա Սիմանտօյատա Լէնի ճա-
մատէ Շէմէյնէճիրէր սօղազընատա
51 նիմէրօտա Քիւչիւքճան պի-
բատարլըրին մաղազասընատա, Պաղ-
չէ գաբասունատա 13 նիմէրօտա
Մ. Վիչէն Գոստարէան էճզախա-
նէսինատ, վէ Սուլթան Ահմէտատ
տօրրու Եօլտա Ֆիրուզ աղա ճա-
միսի գարշըսընատա 110 նիմէրօ-
լու Ամայտմ Սէմա էճզախանէսինա-
տ, վէ քեսֆիֆէլի մերքէզ էճզա-
խանէյէրինատ պուլունմագ ատատը։

Օ ԼԻՕՆ Տ'ՕՐ

Գ Ա Լ Ա Թ Ա

ԹԻՒՆԷԼԻՆ ԻՔՕԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

ԵԼԵՆԻ ՃԱՄԻ ՍՕՂՈՒԼՂՈՏԱ Ն.° 8

Մէկզիւբ մանղաստատ էրքէք ի-
չին Բարիզին վէ Լօնտրանին սօն
մօտատատան օրարագ հաղրը բու-
պալար ֆիրուխթ օլունուր։ 32
Ֆ. ԿՐՈՒՆՊԱՎՆ Է ԳՕՄԲ.

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH
AND MERCANTILE
INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նոյ Լէնդրա վէ Էդինպուրկ Եանկը Սէկիւրիթի Քոմբանէսը.

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	2,000,000
Էյնէնմիշ սէրմայէ	250,000	
Եանկըն չիսպէսինատէն հասըլ օլան իհթիսաթ ագճէսի	1,082,768	1,332,768
Եանկէն չիսպէսինատէն օլան հասրլաթը սէնէվվիսի		916,646

NORTHERN
ASSURANC CONPANY

ՆՕՐԹԸՐՆ

Նոյ Լէնդրա Եանկը վէ Էմր Սէկիւրիթի Քոմբանէսը.

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	3,000,000
Էյնէնմիշ սէրմայէ	150,000	
Եանկըն վէ Էմր չիսպէսինատէն հասըլ օլան իհթիյաթ	2,092,000	2,242,000
Եանկըն չիսպէսինատէն իրտաթ սէնէվվիսի		403,000

Պալատէէ իւէ սէկիւրիթի քոմբանէսլարընըն պէրտէն ահինիսաս պուլու-
նուպ, Եանկըն սէկիւրիթի էսէր, Գիւլրիբէլէրէ Ռէհնէլիրը լոզոմ էնրա օլա-
նաճաղընն էյնանա Քոմբանէսի վէ զէր օլանան քոմբանէսլար տոխէլի նէզամ-
նամէլէրէ մուճէպնէճէ, սէկիւրիթի էրինէլէրէ եանէնէլէրէ պէէ էնրիբու սէկիւրիթի
էրինէտէ օլաուսէլարընը վէ էնրա օլանան Ռէհնէլիրի սայէսինէ բէտ ազէ էշ էշ էնբա-
մայա էյնինէտէ պուլունմադան պէէան վէ զէր վէճհի սոպէք, Պէյօլու վէ
Գաուրիա վէ Սինանպուլ վէ ճէլբ շէհիր վէ սէյլերէ, էրինէնլէն եանէնէն սէ-
կիւրիթը էտիլմէճէյէ վէ ֆէլբ էվ սոպէք հաֆէզէտա մանէմանի ալմաճ էրինէն-
լէրէ Գալատատա Բեօբէր-պազարընատա եանընա գէլմէյէ էրինէ-
տէ Ցնօրէրլու մաղազասը Գիւրսանի էյլեմէլերէ լոզոմ էնէտէյէ էրինէ օլանար։

Մէկզիւբ գումբանեալարընն ատէնթ օսը

ՃՕՀՆ ԲՈՒՌԼ

Վէ ումուրու մէսալիհինէ մէմուր

ԳԱՐԻՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈՐԵԱՆ

ՎՈՍԲՈՐ

ՏՈՒԹԱՆ ՎԷ ՍԻԿԱՐԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

Գալաթատա վօյվօտա սօգա-
ղընատա Ն.° 23 վէ 2 միւճէտտէէն
քիւչատ օլուճմէշ վօսրոր Նամ
Ֆապրիգամըզատա Եէնիճէէնին էն
ալա վէ գօգուլու թիւթիւնլէրին-
տէն, քէմալը տըգդաթյա իմալ
օլունուպ, Ա.յատուլագ Նամ մա-
զիրը թիւթիւնլէրտէն ասլա պու-
լունմամագ շարթը իլէ միւշթերի-
լերիմիզին խօշնուտալիէթինի պա-
ռի օլաճագ սուրէթտէ հէր նէվ
թիւթիւն վէ սիկարալար պու-
լունարագ, ումումի տիւքեանըրա-
տա մահը հալին 23ինտէն պէտ
իլէ սաթըլաճաղը կիպի, ըստղէթ-
լու միւշթերիլէր թարաֆընատան
տախի սրբարը օլունտուգատա,
քէնտի մաթրուպլարէրինէ մուվաֆըզ
տիգգաթը թամամէ իլէ իմալու ի՛ր
օլունճաղը, վէ իլէրուտէ կէրէք
պէյ օղլու վէ կէրէք սահր իգ-
թիզա իտէն մահալլերտէ աչրլա-
ճագ մախսուսի շիւպէլերիմիզին վէ
թարին օլունճագ գօմիսիոնէրլէ-
րիմիզին իճրասընա տէկին միւշ-
թերիլերիմիզէ սուհուլէթ օլմագ
իչին սրբարը վէրմէք իսթէյէ-
լերին չիմտիլիք ֆապրիգամըզա
վէ Սթամպօլատա Ամա տլթընատա
Ն.° 45 աչըմըզ չիսպէմիզէ միւբա-
ճաաթ կյէմէլերի վէ մէքթուպատա
տախի սրբարը վուգուինատ իս-
թէտքլէրինի քէնտի իգամէթ-
կեահլարընա մախսուսէն կէօնտ-
ըրիլճէճ իլիմթար ու իրան օլու-
նուր։ 60—16

Մէրճան չարշըսընատա իմամ Ա-
լի խանը իւսթ գաթընատա վագը
Ն. 20 օտատա Թիւրքճէ վէ Ֆը-
բանսըզճա լիսանէրի կէրէք իլմի
բագամվէ ֆէնընը աէֆամիր աէրս-
լերի վէրիլմէքտէ օլատուզու կի-
պի էվրագը բէսմիյէ վէ ղայ-
ըը բէսմիյէ տայիր Թիւրքճէ
վէ Ֆրանսըզճա հէր նէվի թահ-
րիրատ եանի ադրուհալ, բրօ-
թէսօ, բաբօրիօ, մէքեանիգ
վէ այրէ թահրիր վէ թանգիմ
օլունճաղը վէ իշլու օտայա
թէչրիֆէ բաղդէթ պույուրան զէ-
վամ հէր վէճհ իլէ խօշնուտ ի-
ամիլէճէյի իլան օլունուր։ 16

Ց-ԼԷ Ց. ԱՌԻՈՒԵԱՆ

ԳԱԼԻԶԱՑԻ ՖՐՕՆՏԻՆԱ

ԳԱՐՍԻԼ Տ'ԷՍԱՆՆՕ ՅԷՊՐԻՖԻԻԴ

ՄէՆԻՅա ֆուրը հագ

Գալ մուալիճէ սրթմայա գարշը
բէք ալա պիր իլան օլուպ, սօլ-
ֆաթօտան չօգ էյի վէ մուէսսիր
տիր վէ մէշհուր հէքիմիէր թարա-
ֆընատան թամամյէ օլունմագատա
տրը։ Դարամա վէ Սթամպօլուն
պէյիլբ էճզանանէլէրինէ մուրա-
ճաաթ օլունմասը։ 24

տուրու վէհհէյ ասրլ մագսէտը ա-
ճիզի մահկամ վաթանատաշլարըմըզա
պիր խրոմէթը ատարգատա պու-
լունմագատա տրը։ Պատէմնա բաղ-
պէթ պայյուրաճագ միւյթերիլերիմ-
միզին հէր սուրէթլի մէմնուն վէ
խօշնուտ օլաճագլարը մինէպ ատամ
հագգըմըզատա էմնիյէթլերի տեր-
քեար օլան զէվաթը քիրամէն
մալումու տիր։ Տէրատատէթ վէ
թաշրա իչին ճիւզի վէ քիւլլի սը-
բարըշլարին ֆէվգ էլ մաթլուպ
սերիէն իհզարընա, քէմալը իֆթի-
խար իլէ պօրճու օլատուզումուզ
տախի վատ օլունուր։ 17

ՏՕՔԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթօրու միւմախիլ, սա-
պըգը վէճհ իւզրէ, եալընըզ
ֆրէնկի վէ պէլ սօուգլուղու,
վէ ումումի ալէաթը թէնասի-
լիյէէ (Ժննդական գործարա-
նաց վերաբերեալ), վէ իտ-
բար եօլլարընա տայիր խաս-
թալըգլարա տուչար օլանա-
ըրն էմրի թէտավիլերի իչուն,
հէր կիւն սաաթ տէօրթտէն
օնա գատար, Պաղչէ գարու-
սունատա Համիտիյէ թիւրպէսի
սրբասընատա վագը 32 նումէ-
րոյու Սինապեան վիչէն էֆ-
էնտիանէսինատ, վէ բազար
կիւնլերի տախի, Պէյօղլուն-
տա թարլապաշը ճատատէսին-
տէ վագը 117 նումէրոյու քէն-
տի խանէսինատ, քէյֆիսիզլերի
գապուլ իթմէքտէ տիր։
10—3

ՕՍՄԱՆԻՅԷ

ՖԱՊՐԻԳԱ Վ.Է ՏԷՐՕԶԻԹՕ

ԵԷՆԻՃԷ ԹԻԹԹԻՆԻ

Պ. ՍԷՖԷՐԻԱՏԷՍ Վ.Է ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Բեօբէր- ֆուրընտա Լիմի Էնիսի Ն.° 77

Պ. Սէֆէրիատէս էֆէնտինին
թիւթիւն ֆապրիգասընը, երինէ
քէնտիսի տէ պիրլիքէտէ օլարագ
թահսիր իտարէմիզէ այմըշ վէ Է-
մին Էսնինէ նագլ իթմիշ վէ այտ
թիւթիւնլէր վէ մահիր իշճիլէր
կէթիրթմիշ օլուուզումուզու մի-
թէպէր էհալիէէ վէ միւշթերիլէ-
րիմիզէ իլան իտէրիզ։

Կէրէք բայիթախթ վէ կէ-
րէք մէմալիքի էճնէպիէէ իչուն
սրբարը գապալ իտէճէ լիմիզ կի-
պի, թիւթիւն ըէժիսինատ մու-
խանմինլիք իտէն վէ քէնտի ֆապ-
րիգասընը իշլէթմէկի դէման պէօ-
յիւք մէհարէթլէր քէսպ իտէն
մումայիլէյէ Պ. Սէֆէրիատէս է-
ֆէնտինին թէճրիպէսի վէ էհլի-
յէթի սայէսինատ ֆապրիգամըզա
միւրաճաաթ իտէճէք օլան միւշ-
թերիլերէ նէֆիս թիւթիւնլերսա-
թարագ մէմնուն իտէճէյիմիզի ի-
միտ իտէրիզ։ 21

Իտարէ

Պ. Սէֆէրիատէս Վ.Է ֆօմբանեասը

ՍԱՐՐԱՖԻԵԷ

ԷՎԼՈՐԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 2 Սեպտ.

Ինկիլ. էսնամը Ինկ. Լիր.	97-11/16
Օսմ. էսնամը աչըլը	11-3/8
» » գաբանը	11-3/8
Իսթիգրազ 65	14-1/8
» 69	13-3/8
» 71	54-3/4
» 72	21-3/4
» 73	12-1/12
Օսմանլը պանգաչը	9-7/8
Մըսըր տույու. մութա հրտէ	46-1/2
» իսթիյազը	72-1/4
Բուսիա իսթիգրազը	88-
Դամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	-

—

Փարիզ, 2 Սեպտ.

Ֆրանս. էսն. 3 % Ֆր.	85-72 1/2
» » 5 գրօնուզ	117-60
Օսմ. էսնամը աչըլը	11-55
» » գաբանը	11-55
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	-
» 69	66-25
» 73	63-75
Մըսըր ֆօնտ. մութա հրտէ	233-75
Գրէտի Լիոնէ	730-
Օսմանլը պանգաչը	501-25
Բուսիա չրմէնտրֆէրի	46-50
Իսթանբուլ էսնամը	79-60
Գամպիս Լօնտրա 3 այ վատէ	25-35

—

Վիէննա, 2 Սեպտ.

Աճիս ֆիօրին	-
Բուսիա չրմէնտրֆէրի	20-10

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

—

Էսն. ումմ. տիւն ագչ. գաբ.	12-17
Պու սապահ աչըլը	12-17
Իսթիգ. 63 (Մութաթ) 6 % Ֆ.	69-
» 65 » 6 % Ֆ.	69-
» 69 (Բինար) 6	66-
» 72 (Պօնտու Թրէզօր)	21-25
» 73 6 % Ֆ.	62-
Բուսիայի չրմէնտրֆէր 3	44-
Ագճէ Ֆայիզ %	9-
Ըրբօր Ղրշ	50-
Հավալէսիզ »	50-

—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՃԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի մէնէրալ	4- 2
Ամամպոլ պանգասը	5-32
Սօսիէթէ մէնէրալ	4- 6
Թրամվայ	4-10

—

ԱԳՔԵԼԵՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. միրասը 100 ղրչտան Ղ. Ֆր	
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	106-20
Մէճիտիյէ »	118-
Պէշլիք »	119-20
Պաղըր »	505-
Գայմէ »	810-
Ինկիլիզ միրասը	109-18
Ֆրանսըզ ալթունու	87-12
Փոլ	89-35
Գրիմիզ ալթունու	51-10
Գարպոն գայմէսի	8-70